

T.C. KUZYE ANADOLU KALKINMA AJANSI
NORTH ANATOLIAN DEVELOPMENT AGENCY

2013 Yılı Sinop İli Sanayi Analizi

SINOP YATIRIM DESTEK OFISI

Bu belge, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından bastırılmıştır.

Belge No : 2013-RP-HZ-5/39

Revizyon No : 00

Revizyon Tarihi : -

ISBN :

Yayın Tarihi : 2013

Editör(ler) : Berkol ALEVLİ
Sinop Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü

Tasarım : Sinan KACIR
Basın ve Halkla İlişkiler Görevlisi

Basım Yeri :

Matbaa Sertifika No :

Bu belgenin her türlü yayın hakkı Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı'na aittir.

Bu raporun basılması ve çoğaltılması Ajansın iznine tabiidir. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı ismine atıf yapılmak suretiyle alıntı yapılabilir.

T.C. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı

Cebrail Mah. Saray Sk. No: 1 37200 / KASTAMONU

Tel.: 0 (366) 212 58 52 Faks : 0 (366) 212 58 55

E-posta: bilgi@kuzka.gov.tr

www.kuzka.gov.tr

İÇİNDEKİLER

Tablolar, Şekiller ve Grafikler Listesi.....	ii
Başlarken.....	1
Giriş	2
Merkez	9
Boyabat.....	14
Gerze	19
Ayancık	21
Türkeli.....	24
Durağan	27
Dikmen	30
Erfelek	32
Saraydüzü	33
İlin Sanayi Görünümünün Değerlendirilmesi ve Beklentiler.....	35

Tablolar, Şekiller ve Grafikler Listesi

Tablolar Listesi

Tablo 1. Sinop ve Boyabat Organize Sanayi Bölgeleri (2013)	2
Tablo 2. Küçük Sanayi Siteleri – Sinop (2013).....	3
Tablo 3. Yatırım Teşvik Belgesi Bilgileri – Sinop (2013).....	6
Tablo 4. Sinop Merkezde Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmalar (2013).....	10
Tablo 5. Sektörlerde Lider Firmalar – Merkez (2013).....	11
Tablo 6. Faaliyet Alanlarına Göre Sermaye Miktarları (Merkez)	12
Tablo 7. Boyabat'ta Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmalar (2013)	15
Tablo 8. Sektörlerde Lider Firmalar – Boyabat (2013)	16
Tablo 9. Faaliyet Alanlarına Göre Sermaye Miktarları (Boyabat).....	16
Tablo 10. Boyabat'ta Tuğla Üretimi Yapan Firmalara İlişkin Veriler (2013)	17
Tablo 11. Gerze'de Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmalar (2013)	19
Tablo 12. Sektörlerde Lider Firmalar – Gerze (2013).....	20
Tablo 13. Faaliyet Alanlarına Göre Sermaye Miktarları	20
Tablo 14. Ayancık'ta Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmalar (2013)	22
Tablo 15. Sektörlerde Lider Firmalar – Ayancık (2013)	23
Tablo 16. Faaliyet Alanlarına Göre Sermaye Miktarları	23
Tablo 17. Türkeli'nde Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmalar (2013)	25
Tablo 18. Sektörlerde Lider Firmalar – Türkeli (2013).....	26
Tablo 19. Faaliyet Alanlarına Göre Sermaye Miktarları	26
Tablo 20. Durağan'da Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmalar (2013)	27
Tablo 21. Sektörlerde Lider Firmalar – Durağan (2013)	28
Tablo 22. Faaliyet Alanlarına Göre Sermaye Miktarları	29
Tablo 23. Dikmen'de Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmalar (2013).....	30

Tablo 24. Sektörlerde Lider Firmalar – Durağan (2013)	31
Tablo 25. Faaliyet Alanlarına Göre Sermaye Miktarları	31
Tablo 26. Erfelek'te Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmalar (2013)	32
Tablo 27. Faaliyet Alanlarına Göre Sermaye Miktarları	32
Tablo 28. Saraydüzü'nde Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmalar (2013).....	33
Tablo 29. Sektörlerde Lider Firmalar – Saraydüzü (2013)	34
Tablo 30. Faaliyet Alanlarına Göre Sermaye Miktarları	35

Şekiller Listesi

Şekil 1. Sinop ve Boyabat OSB Rakamsal Veriler (2013)	3
Şekil 2. Küçük Sanayi Sitelerinde Sektörel Dağılım – Merkez I. Kısım (2013).....	4
Şekil 3. Küçük Sanayi Sitelerinde Sektörel Dağılım – Boyabat (2013)	4
Şekil 4. Küçük Sanayi Sitelerinde Sektörel Dağılım – Gerze (2013).....	4
Şekil 5. Sanayi Sicil Belgeli Firmaların Sektörel Dağılımı – Sinop (2013).....	5
Şekil 6. Sanayi Sicil Belgeli Firmaların İstihdam Rakamları – Sinop (2013).....	5
Şekil 7. Sektörel Ortalama Çalışan Sayıları (Sanayi Sicil Belgeli) – Sinop (2013)	6
Şekil 8. Sermaye Yapısı İlk 5 Sektör – Sinop	7
Şekil 9. Sinop'un İhracat Performansı-Ülke (2013)	7
Şekil 10. Sinop'un İthalat Performansı-Ülke(2013).....	8

Grafikler Listesi

Grafik 1. Sinop'un İhracat Performansı-Sektör(2013).....	8
Grafik 2. Sinop'un İthalat Performansı-Sektör (2013)	9
Grafik 3. Sinop Merkez'de Sanayi Sicil Belgeli Firmaların Sektörel Dağılımı (% , 2013).....	11
Grafik 4. Sinop Merkez'de Sanayi Sicil Belgeli Firmaların İstihdamının Sektörel Dağılımı (% , 2013).....	11
Grafik 5. Boyabat'ta Sanayi Sicil Belgeli Firmaların Sektörel Dağılımı (% , 2013)	15
Grafik 6. Boyabat'ta Sanayi Sicil Belgeli Firmaların İstihdamının Sektörel Dağılımı (% , 2013)	16
Grafik 7. Gerze'de Sanayi Sicil Belgeli Firmaların Sektörel Dağılımı (% , 2013).....	19
Grafik 8. Gerze'de Sanayi Sicil Belgeli Firmaların İstihdamının Sektörel Dağılımı (% , 2013).....	20
Grafik 9. Ayancık'ta Sanayi Sicil Belgeli Firmaların Sektörel Dağılımı (% , 2013).....	22
Grafik 10. Ayancık'ta Sanayi Sicil Belgeli Firmaların İstihdamının Sektörel Dağılımı (% , 2013)	23
Grafik 11. Türkeli'nde Sanayi Sicil Belgeli Firmaların Sektörel Dağılımı (% , 2013).....	25
Grafik 12. Türkeli'nde Sanayi Sicil Belgeli Firmaların İstihdamının Sektörel Dağılımı (% , 2013).....	25
Grafik 13. Durağan'daki Sanayi Sicil Belgeli Firmaların Sektörel Dağılımı (% , 2013).....	28
Grafik 14. Durağan'daki Sanayi Sicil Belgeli Firmaların İstihdamının Sektörel Dağılımı (% , 2013).....	28
Grafik 15. Dikmen'de Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmaların Sektörel Dağılımı (% , 2013)	30
Grafik 16. Dikmen'deki Sanayi Sicil Belgeli Firmaların İstihdamının Sektörel Dağılımı (% , 2013)	31
Grafik 17. Saraydüzü'ndeki Sanayi Sicil Belgeli Firmaların Sektörel Dağılımı (% , 2013).....	34
Grafik 18. Saraydüzü'ndeki Sanayi Sicil Belgeli Firmaların İstihdamının Sektörel Dağılımı (% , 2013) ...	34

Başlarken

Türkiye'nin en kuzeyinde yer alan Sinop, yıllar boyunca ulaşılması zor ve gelişmesi tamamen kendi kaderine bırakılmış bir şehir olarak sanayi alanında diğer illere kıyasla daha az gelişmiş konumdaydı. Ancak özellikle son yıllarda Sinop ili ülke manşetlerine de oldukça sık bir şekilde çıkmaktadır; en güncel olarak Japon & Fransız ortaklığında ilde kurulacak nükleer santral için imzaların atılmasıyla Sinop yatırımlar anlamında bir kez daha ülkenin gündemine oturmuştur.

9 ilçede birçok farklı sektörde önemli üretime sahip ilde ilçelerin her birinin ayrı analizi, öne çıkan sektörler ve firmaların belirlenmesi, istihdamın sektörel dağılımının açıklanması bu çalışmanın temel hedefini oluşturmaktadır. Her ilçe sonunda Sinop Yatırım Destek Ofisi'nin (Sinop YDO) ilçe hakkında yorumu ve yine Sinop YDO'nun bu ilçede faaliyet gösteren firmalara yönelik yatırım danışmanlığı hizmetleri sunulmaktadır. Her ilçe için ayı ayrı kapasite ve istihdam rakamları incelenmiş ve İŞKUR Sinop İl Müdürlüğü ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü'nden alınan veriler ile rakamların doğruluğu kontrol edilmiştir. İlçelerde istihdam liderleri en yüksek istihdama sahip firma olarak belirlenirken, kapasite açısından her sektörde lider firmayı belirlemede aynı yöntem söz konusu değildir. İlde katma değeri yüksek olan ürünlerin üretiminde yıllık kapasitesi diğerlerine göre daha yüksek olan firmalar kendi sektöründe kapasite lideri olarak seçilmiştir.

Sinop Yatırım Destek Ofisi'nin (Sinop YDO) Sinop ilinin tüm ilçelerinde faaliyet gösteren firmaları yerinde ziyaret etmesi sonucu kişisel deneyimler ile hazırlanmış, ildeki ilgili kurumların veritabanları ile de çalışma desteklenmiştir. 2011 yılı Haziran ayından itibaren faaliyet gösteren Sinop Yatırım Destek Ofisi, il genelindeki firma ziyaretlerinin yaklaşık %75'ni tamamlamıştır.

Çalışmada firmaların üretimleri, yatırım planları ve dış ticaret projeksiyonları hakkında bilgiler de yer aldığından hazırlanan analizin ildeki önemli temsilciler ve Ajans personeli dışında paylaşılmaması planlanmaktadır. Ajans Yönetim Kurulu'nda Sinop ilini temsilen bulunan Vali, Belediye Başkanı, Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı ve İl Genel Meclis Başkanı bu çalışmanın doğrudan sunulacağı kişilerdir.

2013 yılı ile birlikte ilk sanayi analizini hazırlayan Sinop Yatırım Destek Ofisi, bu yıldan itibaren her yılın sonunda il sektör analizi yayınlamayı planlamaktadır.

Giriş

Geçmiş dönemlerde önemli bir liman kenti olan Sinop, karayolu bağlantısındaki sorunlar nedeniyle uzun bir süre ülkenin geri kalanından kopuk bir gelişme süreci izlemiştir. İl merkezinde bulunan askeri üssün, devlete ait cam fabrikasının ve ilçelerde yer alan yine devlete ait orman ürünleri işleme tesislerinin kapanması nedeniyle zamanla üretim hacmi oldukça düşmüş ve buna bağlı olarak ciddi bir işsizlik sorunu ortaya çıkmıştır. Bu sorun özellikle genç nüfusun göç etmesine neden olmuş ve ortaya çıkan işgücü eksikliği, yeni işletmelerin kurulması ve faaliyetlerini sağlıklı bir biçimde sürdürmesi noktasında negatif etkiler yaratacak bir kısır döngüyü tetiklemiştir.

Sanayi açısından il genelinde bir değerlendirme yapılacak olursa, imalat sanayinin genellikle ilin sahip olduğu doğal kaynaklarla paralel bir gelişme ve genişleme içerisinde olduğu görülmektedir. Toprak ürünleri, orman ürünleri ve su ürünlerine yönelik işletmeler bu duruma en uygun örneklerdir. İlde bulunan bir diğer önemli iş kolu ise yarattığı istihdam ile ön plana çıkan hazır giyim sektörüdür. Özellikle il merkezi, Gerze ve Boyabat ilçelerinde faaliyet gösteren hazır giyim üretim tesisleri, bu yerleşim merkezlerinin düşük nüfusları göz önüne alındığında çok önemli istihdam merkezleri olarak ön plana çıkmaktadır.

Sinop ili Merkez ilçesinde aktif, Boyabat ilçesinde ise henüz faaliyete geçmemiş olmak üzere toplam 2 organize sanayi bölgesi ve ayrıca 4 küçük sanayi sitesi bulunmaktadır. Sinop il merkezinde yer alan Organize Sanayi Bölgesi'nden Eylül ayında alınan verilere göre toplam 19 firma üretim yapmakta olup, bu firmalarda toplam 1.193 kişi istihdam edilmektedir. Sinop ve Boyabat Organize Sanayi Bölgeleri'ne ilişkin veriler Tablo 1'de verilmektedir.

Tablo 1. Sinop ve Boyabat Organize Sanayi Bölgeleri (2013)

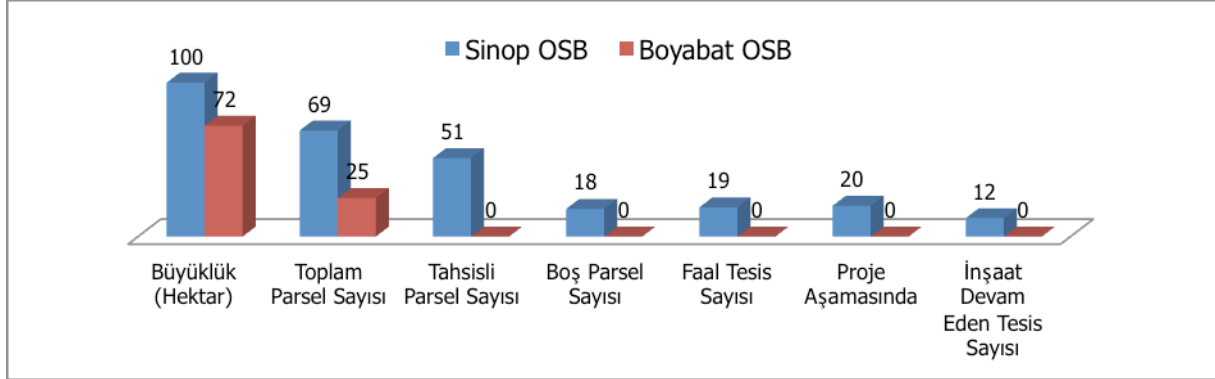
	Sinop OSB	Boyabat OSB
Büyükölük (Hektar)	100	72
Toplam Parsel Sayısı	69	25
Tahsisli Parsel Sayısı	51	0
Boş Parsel Sayısı	18	0
Faal Tesis Sayısı	19	0
Proje Aşamasında	20	0
İnşaat Devam Eden Tesis Sayısı	12	0
İstihdam (Kişi)	1.193	0

Boyabat Organize Sanayi Bölgesi henüz faaliyete geçmemiş olup, 2013 yılı sonu itibariyle yer tahsisine başlaması hedeflenmektedir. Boyabat Organize Sanayi Bölgesi'nin konumu ve yeni teşvik sisteminde sunmuş olduğu olanaklardan ötürü talebin yoğun olduğu düşünüldüğünde yer tahsisinin hızlı bir şekilde tamamlanacağı öngörülmektedir.

Boyabat Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü'nden alınan verilere göre Boyabat OSB'de yer tahsisı için 2013 Ekim ayı itibariyle 11 firma başvurmuş olup, farklı sektörlerden başvuruların olması ilgi çekmektedir.

Şekil 1. Sinop ve Boyabat OSB Rakamsal Veriler (2013)

Küçük Sanayi Sitesi (KSS) Ekim ayı verilerine göre ise KSS'lerde toplam 689 işyeri bulunmakta olup, bu işyerlerinde ise 1.596 kişi çalışmaktadır. Küçük Sanayi Sitelerinde doluluk oranının neredeyse %100 olması önemlidir. Ayrıca Sinop Merkez'de 2. Küçük Sanayi Sitesi'nin yapım aşaması devam etmektedir. Küçük Sanayi Siteleri'nde genellikle çalışan sayısı firma başına 5'i geçmemekte olup, Sinop ve Boyabat Küçük Sanayi Siteleri'nde üretim yapıp, Organize Sanayi Bölgesi'nde çeşitli sebeplerle geçmemiş bazı firmaların çalışan sayısı 20'yi bulabilmektedir. Sinop Küçük Sanayi Sitesi'ndeki Yılmaz Mobilya, Boyabat Küçük Sanayi Sitesi'ndeki Tekpen Plastik ve Kadir Çok (şahıs firması) konuya örnek olarak verilebilmektedir.

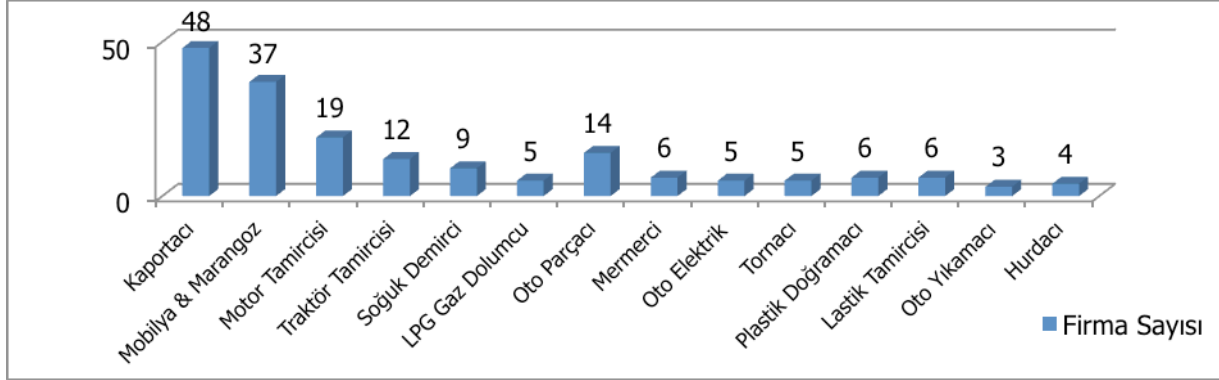
Tablo 2. Küçük Sanayi Siteleri – Sinop (2013)

	Faal Firma	Boş Firma	Toplam	Doluluk (%)	Top. Çalışan
Sinop KSS	179	-	179	100	576
Gerze KSS	151	-	151	100	302
Ayancık KSS*	97	3	100	97,0	194
Boyabat KSS	262	-	262	100	524
Toplam	689	3	692	99,6	1.596

*Ayancık KSS'ye ilişkin rakamlar Ocak 2013 tarihinde alınmıştır, veriler yıl içerisinde değişebilmektedir.

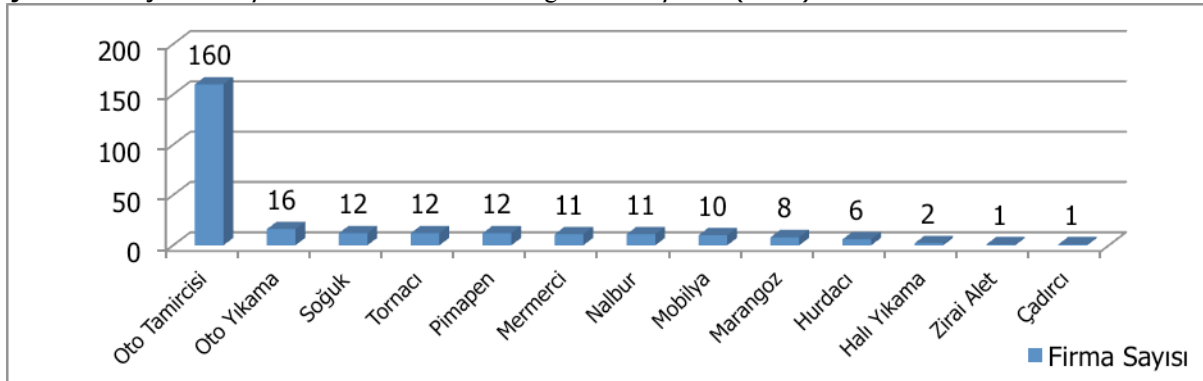
Merkez'de bulunan Küçük Sanayi Sitesi I. Kısım'ın sektörel dağılımı Şekil 2'de belirtilmektedir. Türkiye genelindeki Küçük Sanayi Siteleri'nde olduğu üzere kaportacı, marangoz & mobilyacı, otomobil tamircisi gibi küçük işletmeler Merkez I. Kısım Küçük Sanayi Sitesi'nin de büyük bir bölümünü oluşturmaktadır.

Şekil 2. Küçük Sanayi Sitelerinde Sektörel Dağılım – Merkez I. Kısım (2013)

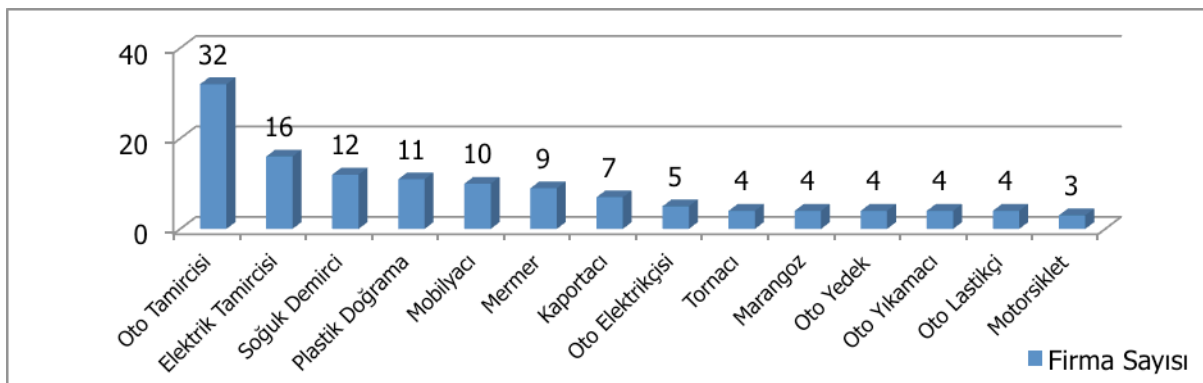
Boyabat Küçük Sanayi Sitesi'nde var olan toplam 262 işletmenin 160'ı oto tamircisi olarak faaliyet göstermektedir.

Şekil 3. Küçük Sanayi Sitelerinde Sektörel Dağılım – Boyabat (2013)

Gerze Küçük Sanayi Sitesi'nde ise 151 işletme alanından 125'i kullanılmaktadır, 26'sı ise depo olarak değerlendirilmektedir. Diğer Küçük Sanayi Sitelerinde olduğu gibi Gerze KSS'de de en fazla oto tamircisi bulunmaktadır.

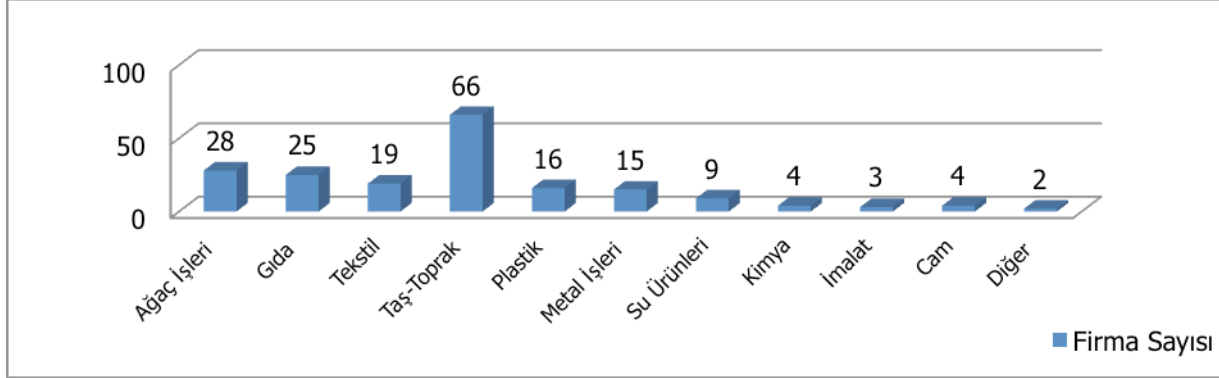
Şekil 4. Küçük Sanayi Sitelerinde Sektörel Dağılım – Gerze (2013)

Sanayi sicil belgeli firmalar açısından bir değerlendirme yapıldığında ise il genelinde toplam 191 sanayi

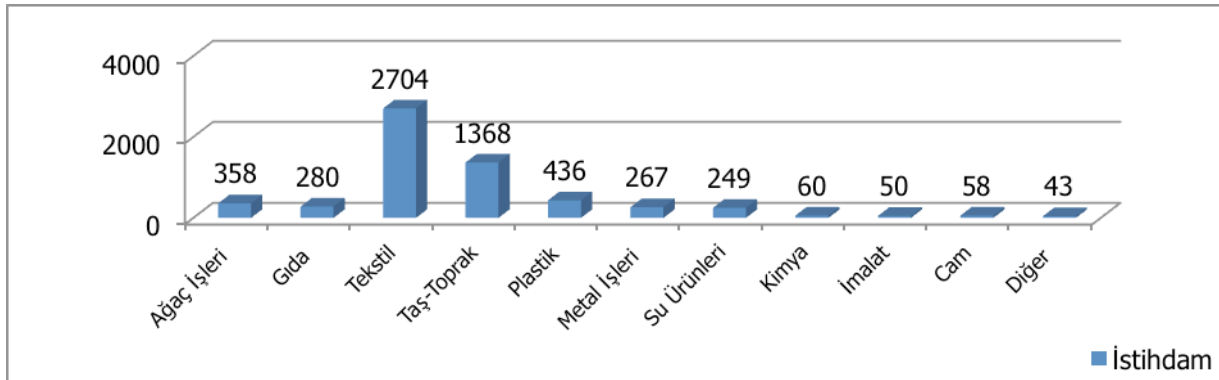
sicil belgeli işletmenin bulunduğu görülmekte olup, taş-toprak sektöründe sicil belgesi alan 66 firma en yoğun sektör olarak öne çıkmaktadır. Ağaç işleri, gıda ve tekstil sektörleri taş-toprak sektörünü izlemektedir.

Şekil 5. Sanayi Sicil Belgeli Firmaların Sektörel Dağılımı – Sinop (2013)

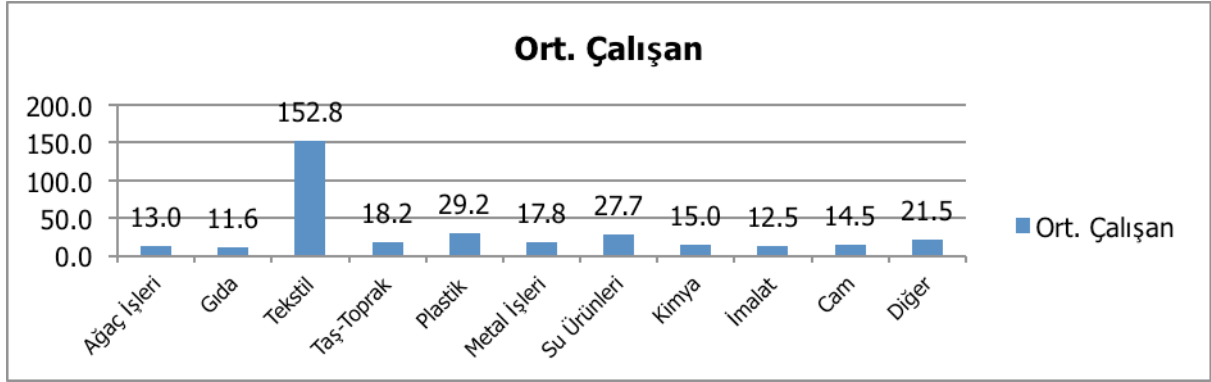
Sanayi sicil belgeli firmaların beyan etmiş olduğu istihdam 5.873 olup, emek yoğun sektör olan hazır giyim/tekstil sektörü sahip olduğu 2.704 kişilik istihdam ile ilk sırada yer almaktadır. Taş-toprak sektöründe 1.368 kişi, plastik sektöründe 436 kişi ve ağaç işleri sektöründe 358 kişi çalışmaktadır. İstihdama ilişkin veriler Şekil 3’de bulunmaktadır.

Dikkat: Sanayi sicil belgeli firma listesi Bilim, Sanayi ve Teknoloji Sinop İl Müdürlüğü’nden temin edilmiş olup, sektörlerle ve firmalara ilişkin yorumlar Sinop Yatırım Destek Ofisi’nin yerinde ziyaretleri sonucunda hazırlanmıştır.

Şekil 6. Sanayi Sicil Belgeli Firmaların İstihdam Rakamları – Sinop (2013)

Sektörlerde firma başında düşen çalışan sayılarını içeren grafik aşağıda yer almaktadır. Özellikle tekstil sektöründe ortalama çalışan sayısı 152,8 ile göze çarpmakta olup, ildeki sanayi sicil belgeli firmaların ortalama istihdamı 30,8 olarak belirlenmiştir.

Şekil 7. Sektörel Ortalama Çalışan Sayıları (Sanayi Sicil Belgeli) – Sinop (2013)

Sinop, bugüne kadar uygulanan yatırım teşvik sistemleri içinde genellikle sosyo-ekonomik anlamda geri kalmış illerle aynı gruplarda yer almıştır. Mevcut teşvik sisteminde Sinop'ta yatırım yapan firmalar KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirimi, sigorta primi işveren hissesi desteği, faiz desteği ve yatırım yeri tahsis desteklerinden faydalanabilmektedir. Yapılacak yatırımların organize sanayi bölgesinde yer alması durumunda ise uygulanacak destek oranları bir alt bölgenin destek oranlarına yükselmektedir. Sinop ili genelinde toplam **71** adet yatırım teşvik belgesi çıkarılmıştır. Bu belgelerde kayıtlı toplam sabit yatırım tutarı yaklaşık **302.500.000 TL**'dir. Bir kısmı halen yatırım aşamasında olan ya da yatırıma başlanmamış olan bu teşvik belgelerinde öngörülen istihdam yaklaşık **3.250**'dir.

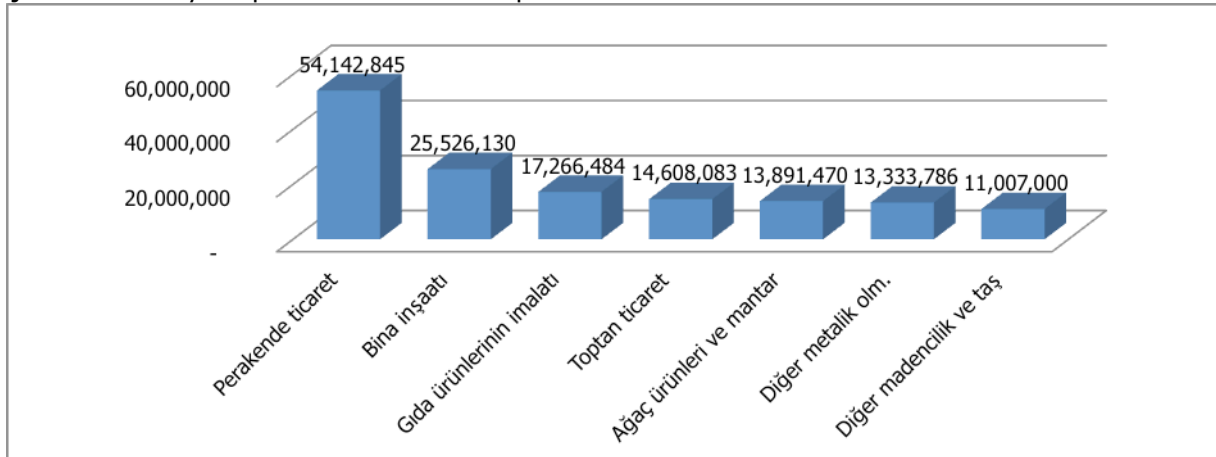
Sinop ilinde 2013 yılında alınan teşvik belgelerinin (Eylül ayına kadar) içeriği hakkında detaylı bilgi Tablo 3'te sunulmaktadır.

Tablo 3. Yatırım Teşvik Belgesi Bilgileri – Sinop (2013)

2013 Yılı Sinop Yatırım Teşvik Belgesi Bilgileri		
2013 Yılı Teşvik Sayısı		
Sektörel Dağılım	Sektör	Belge Sayısı
	Madencilik	0
	İmalat	10
	Enerji	0
	Hizmet	1
Yatırım	Yatırım Türü	Belge Sayısı
	Komple	10
	Tevsi	1
Teşvik İçeriği	Teşvik Türü	Belge Sayısı
	KDV İstisnası	11
	Gümrük Vergisi Muafiyeti	4
	Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	9
	Vergi İndirimi	9
	Faiz Desteği	9
	Yatırım Yeri Tahsis	2
Toplam İstihdam		773

Sinop genelinde sermayenin dağılımına bakıldığında perakende ticaret alanındaki sermaye birikiminin diğer alanlardan fazla olduğu görülmektedir. Bina inşaatı, gıda ürünleri imalatı ve toptan ticaret de yüksek sermaye birikimin olduğu alanların başında gelmektedir. İlin imalat sanayi bakımında özelliklerini yansıtan ağaç ürünleri ve tuğla imalatına ilişkin sermaye birikimi ancak 5 ve 6. sıralarda yer alabilmiştir. Bu durum ildeki sermaye birikimin daha çok ticaret ve müteahhitlik alanlarında yoğunlaştığının bir göstergesidir.

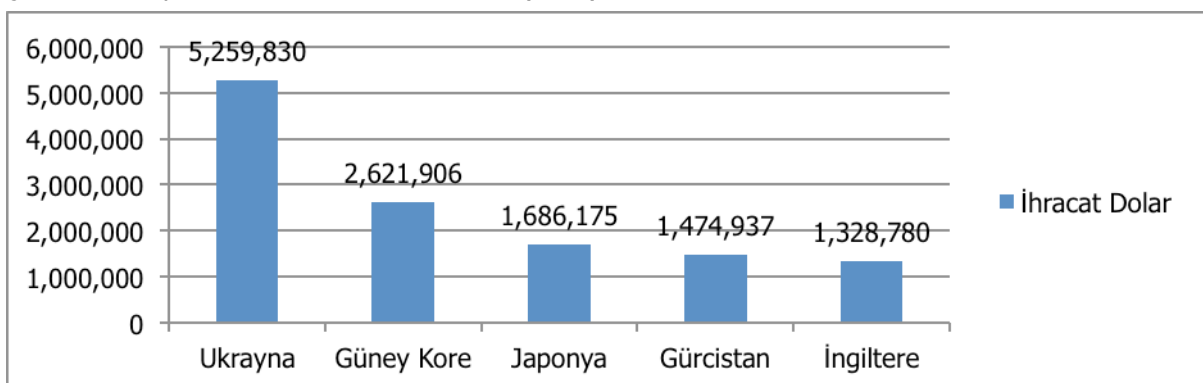
Şekil 8. Sermaye Yapısı İlk 5 Sektör – Sinop

Sinop ilindeki firmalar 2013 yılında aktif bir dış ticaret politikası izlemiştir, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2013 yılı Ağustos ayına kadar veri açıklamış olup, bu verilere göre Sinop'ta 21,1 milyon \$ ihracat ve 5,7 milyon \$ ithalat gerçekleştirilmiştir. Dış ticaret fazlası veren ender illerden olan Sinop, geçen yıllarda olduğu gibi 2013 yılında da ildeki ticaret hacmine kıyasla yüksek bir verimlilikle dış ticaret fazlası vermektedir.

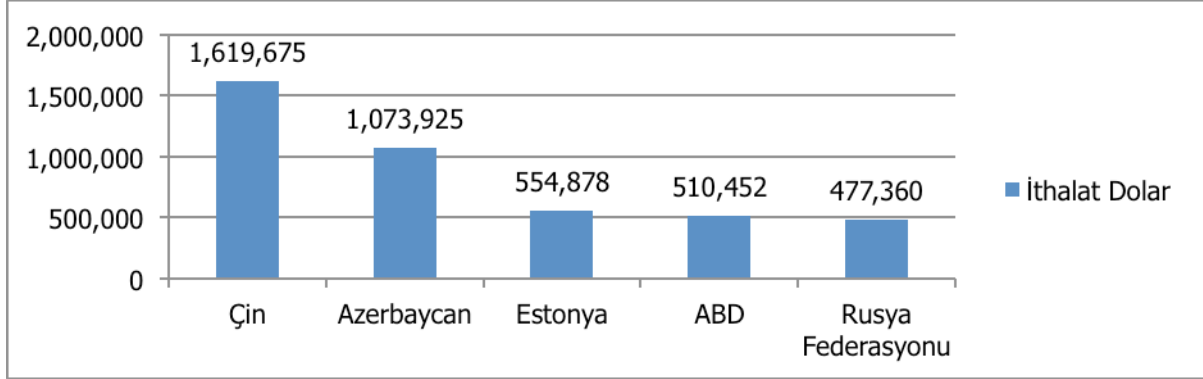
TÜİK'ten 2013 yılı Ağustos ayına kadar olan verilere göre Sinop ili daha önceki yıllarda olduğu gibi yine Ukrayna ile en çok ihracatı gerçekleştirmiş, Güney Kore ve Japonya bu ülkeyi izlemiştir. Daha önceki yıllardan farklı olarak İngiltere'nin bu yıl Sinop ilinin en çok ihracat gerçekleştirdiği ilk 5 ülke arasında yer alması yeni bir pazar oluşturulması adına önemlidir. Uzakdoğu'ya su ürünleri, Ukrayna'ya tekstil ve imalat ürünleri, Gürcistan'a ise yapı malzemeleri ihraç edilen kalemlerin başındadır.

Şekil 9. Sinop'un İhracat Performansı-Ülke (2013)

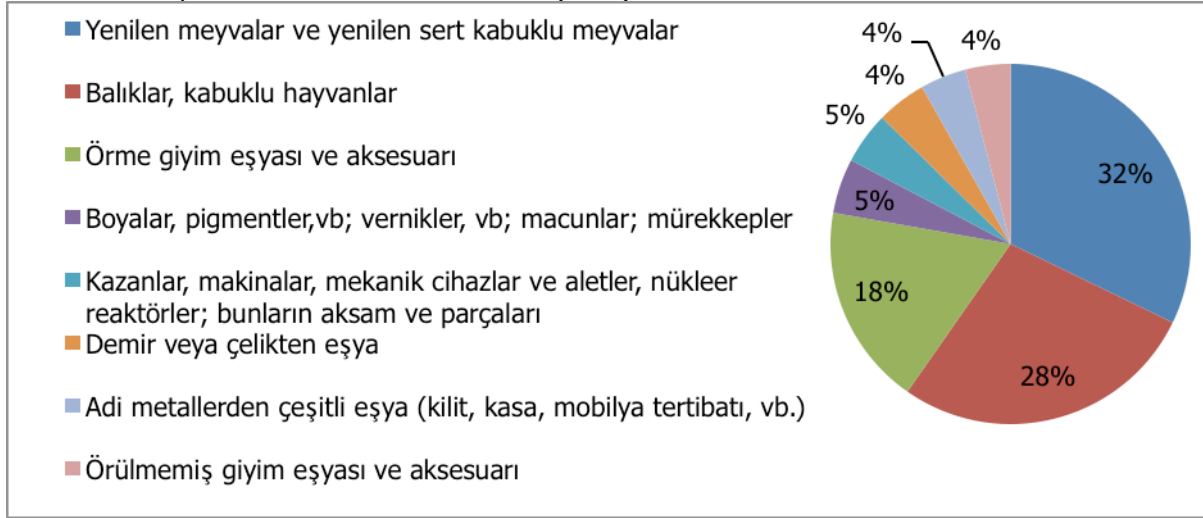
İthalatta ise tüm Türkiye genelinde olduğu üzere en çok Çin ile ithalat gerçekleştirilirken, Azerbaycan ile de önemli miktarda ticaretin olduğu not edilmiştir. Çin'den genel olarak makine, teçhizat ve yan parça alımı gerçekleşmektedir.

Şekil 10. Sinop'un İthalat Performansı-Ülke(2013)

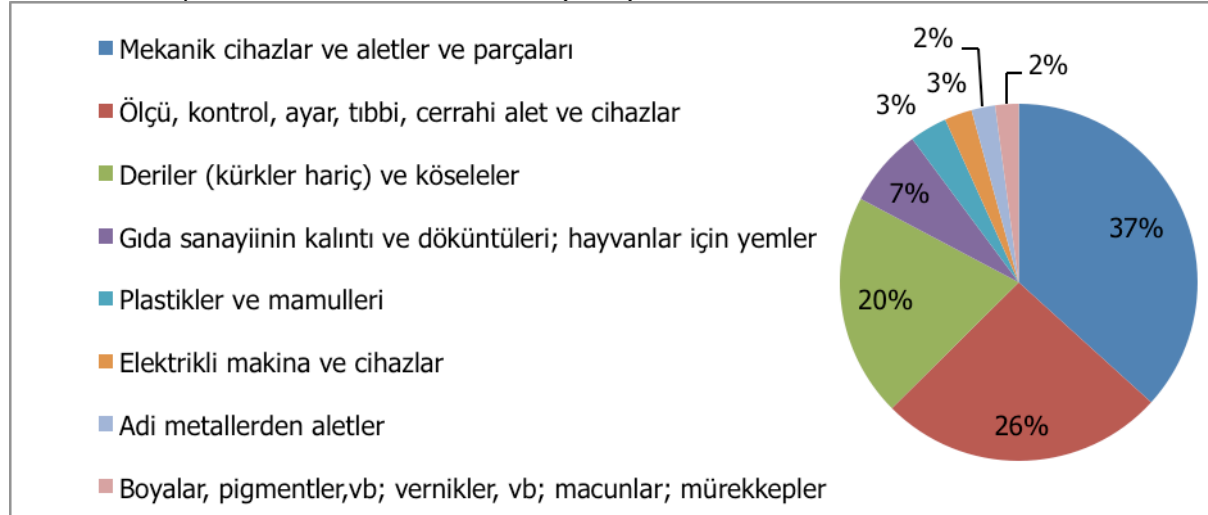
Sinop ilinde ihracat ve ithalatın sektörel dağılımı da incelenmiştir. Sektörel dağılıma bakıldığında Sinop ilinde en çok gıda (yaş meyve & sebze, su ürünleri) ürünlerinin ihraç edildiği görülmektedir. Sektörler genel olarak 2012 yılındaki sektörler ile aynı trendi izlemektedir.

Grafik 1. Sinop'un İhracat Performansı-Sektör(2013)

İthalatta ise mekanik cihazlar ve ölçü-kontrol cihazlar Sinop iline gerçekleşen en önemli ithalat kalemleri olarak göze çarpmaktadır. Daha çok sanayide kullanılan bu araçlar daha önce de belirtildiği üzere yoğun olarak Çin'den ithal edilmektedir. Deri ise tekstil sektörü için hammaddeyi oluşturmakta olup, Çin ile birlikte Azerbaycan ve Rusya'dan bu alanda ithalat söz konusudur.

Grafik 2. Sinop'un İthalat Performansı-Sektör (2013)

Merkez

Sinop il merkezinde 60 adet sanayi sicil belgeli firma bulunmaktadır. İstihdam bakımından yoğunluk hazır giyim alanındadır. Plastik ürünleri imalatı, metal ürünleri imalatı, gıda ürünleri imalatı da önde gelen ve yoğunlaşma bulunan üretim kollarıdır.

Hazır giyim alanında gerek organize sanayi bölgesinde gerekse merkez ilçenin muhtelif bölgelerinde faaliyet gösteren 9 fabrikada yaklaşık 1.500 kişi çalışmaktadır. Merkezi genellikle İstanbul'da bulunan bu işletmeler, Zara, Mango, LC Waikiki gibi büyük firmalara fason üretim yapmaktadır. Ancak yapılan görüşmelerde kendi markalarına sahip olma yönünde düşünceleri ve çalışmaları olduğu da görülmüştür. Ayrıca silahlı kuvvetlerin ve emniyet teşkilatının üniformalarının dikimleri zaman zaman bu firmalar tarafından gerçekleştirilmektedir. Hazır giyim alanında faaliyet gösteren firmalar arasında Örsan, Bizim Tekstil, Uğur Tekstil gibi firmalar çalışan sayısı ve üretim kapasitesi konularında öne çıkmaktadır. 2012 yılında Sinop OSB'de faaliyete geçen Moyteks firması diğer firmalardan farklı olarak ayakkabı ve terlik üretimi yapmakta olup, ne yazık ki 2013 yılında yaşadığı finansal sıkıntılardan ötürü üretimi geçici olarak durdurmak zorunda kalmıştır.

Plastik ürünleri imalatı yapan firma sayısı 11'dir. Genellikle PVC ve masa-sandalye üretimi yapan firmalardan en büyüğü organize sanayi bölgesinde faaliyet gösteren Kaya-Pen firmasıdır. PVC aksesuarları üretimi konusunda uzmanlaşmış olan firma, ürünlerini özellikle Orta Doğu bölgesine ihraç etmektedir. Firma son 2 yılda da Balkanlar bölgesini hedeflemiş olup, bu bölgeye yönelik ihracatına başlamıştır. Kaya-Pen firması hali hazırda Balkan ülkelerinin yanı sıra başta Azerbaycan, İran, Irak olmak üzere Orta Doğu'daki diğer ülkeler ile ihracatı da sürdürmektedir. Firma Kalkınma Ajansı desteği ile almış olduğu kalıp makinesi ile kendi kalıplarını da kendisi üretmeye başlamıştır.

Metal ürünleri imalatı alanında Sinop Organize Sanayi Bölgesinde faaliyet gösteren Özcan Masa ve Sandalye, Çelik-San, Keklik Alüminyum ve Ayyıldız Bisiklet öne çıkan firmalardır. Özellikle Ayyıldız

Bisiklet firması Ar-Ge çalışmalarını arttırmış olup, bebek bisikletlerinde kullanılan tekerleklerin üretimi sırasında yaşanan yüksek fire oranlarını Kalkınma Ajansı desteği ile alınan makine sayesinde 0'a yakın çekmeyi başarmış ve üretim fazlası tekerlekleri de yurtiçi piyasada değerlendirmektedir. Kocaeli'nde de fabrikası bulunan Özcan Masa ve Sandalye an itibariyle finansal problemler ile yüzleşmekte olup, üretim durma aşamasına gelmiştir.

Gıda ürünleri imalatı alanında ise çeltik fabrikaları, mantar ve defne yaprağı gibi yöreye özgü doğal ürünleri işleyen Anadolu Tarım, A-Tek gibi işletmeler Sinop Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet göstermektedir. Ayrıca Sinop OSB'de yine Sintat firması süt ve süt ürünlerini üretmeye devam etmekte ve Sinop Üniversitesi ile birlikte Ar-Ge faaliyetlerine ağırlık vermek istemektedirler.

Su ürünleri alanında Merkez'de Sibal, Sinop Su Ürünleri ve İbişler firmaları bulunmakta olup firmaların merkezleri genel olarak İstanbul'da yer almaktadır. Sinop ilinde toplanan su ürünleri Sinop ve çevre illerle birlikte İstanbul piyasasına da sunulmaktadır. Firmalar fazla toplanan ürünü Sinop OSB'de bulundurdıkları kendi soğuk hava depolarında toplamaktadır. Sinop OSB'de yeni faaliyete geçen M.R. Yıldız Kardeşler firması da 2013 yılında Ajans desteği almakta olup, hızlı bir şekilde kapasitesini arttırmayı planlamaktadır.

Örsan, Kaya-Pen, Bizim Tekstil, Ayyıldız Bisiklet gibi imalat ile uğraşan firmalar Ar-Ge faaliyetlerine ağırlık vermekte olup, ürünlerini yurtdışında pazarlamada etkin adımlar atmaktadır. Firmaların merkezlerinin daha çok İstanbul'da olması, Sinop'ta sadece üretimi gerçekleştirdiklerinden ötürü ihracat rakamları Sinop'a yansımamaktadır.

Firmaların Ar-Ge deneyimleri neticesinde kendi makine ve ekipmanlarını üretebilme kapasitesine ulaşmış olması, özellikle Çin'e bağımlı olan ithalatının son iki yıl boyunca azalma eğiliminde olması da yine Sinop sanayisi adına önemlidir.

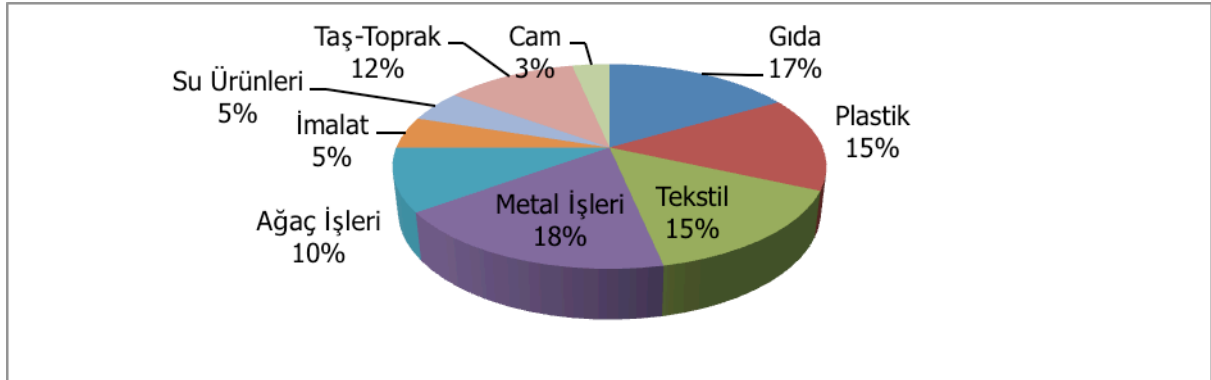
Tablo 4. Sinop Merkezde Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmalar (2013)

Faaliyet Alanı	Firma Sayısı	Çalışan Sayıları	Çalışan/Firma
Gıda	10	191	19,1
Plastik	9	353	39,2
Tekstil	9	1.446	160,7
Metal İşleri	11	154	14
Ağaç İşleri	6	32	5,4
İmalat	3	50	16,7
Su Ürünleri	3	51	17
Taş-Toprak	7	69	9,9
Cam	2	13	6,5
Toplam	60	2.359	39,3

Sinop merkezinde faaliyet gösteren sanayi sicil belgeli firmaların sektörel dağılımına bakıldığında %18'lik bir oranla metal işlerinin önde olduğu görülmektedir. Metal işlerini %17 ile gıda üretimi, %15 ile tekstil ve plastik imalatı takip etmektedir.

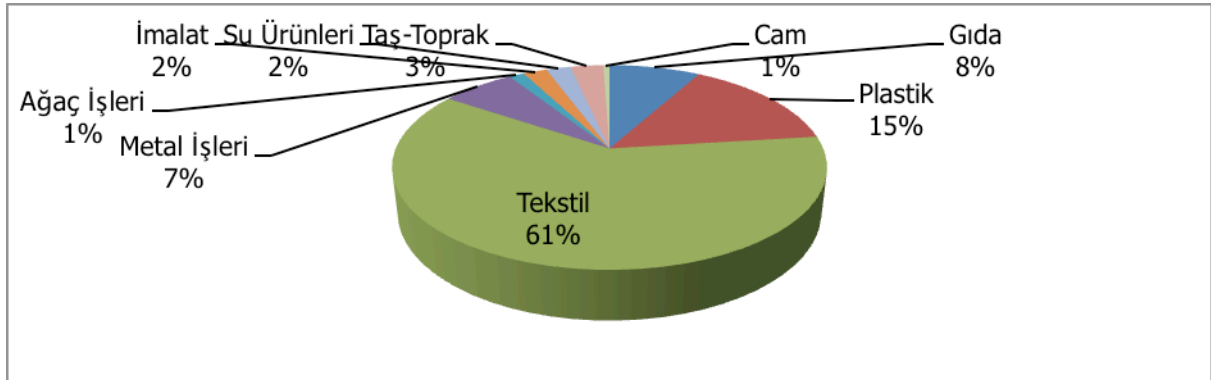

Grafik 3. Sinop Merkez’de Sanayi Sicil Belgeli Firmaların Sektörel Dağılımı (% , 2013)

Sinop merkezinde istihdamın dağılımına bakıldığında %61 ile tekstil sektörünün önde olduğu görülmektedir. Hazır giyimi %15 ile plastik ve %8 ile gıda takip etmektedir. Çalışan sayısı bakımından özellikle Örsan, Bizim Tekstil, Uğur Tekstil gibi firmaların çalışan sayısı 200’ün üzerinde olması tekstil sektörünün Sinop ili merkezinde en çok istihdam sağlayan sektör olmasını sağlamaktadır.

Grafik 4. Sinop Merkez’de Sanayi Sicil Belgeli Firmaların İstihdamının Sektörel Dağılımı (% , 2013)

Sinop ili Merkez ilçesinde faaliyet gösteren firmaların Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü’nden aldıkları Sanayi Sicil Belgelerinde beyan ettikleri istihdam ve kapasiteler göz önüne alındığında her bir sektörde lider firmayı içeren tablo aşağıda belirtilmektedir. Sinop Yatırım Destek Ofisi firma ziyaretlerinde beyan edilen rakamların doğruluğu konusunda gayri resmi denetim yapma şansı da bulmuştur.

Tablo 5. Sektörlerde Lider Firmalar – Merkez (2013)

Sektör	İstihdam Lideri	İstihdam	Kapasite Lideri	Kapasite
Gıda	Şen Pastaneleri	38	A-Tek	124.000 kg/yıl
Plastik	Kaya-Pen	218	Kaya-Pen	2,43 milyon mamul/yıl
Tekstil	Bizim Konfeksiyon	365	Bizim Konfeksiyon	1,90 milyon adet/yıl
Metal İşleri	Çelik-San	37	Ahmet Soysal	300.000 kg/yıl
Ağaç İşleri	Sinop Ağaç Orm.	16	Sinop Ağaç Orm.	703 m ³ /yıl
İmalat	Ayyıldız Bisiklet	40	Ayyıldız Bisiklet	60.000 adet/yıl
Su Ürünleri	Sibal Su Ürünleri	36	Sinop Su Ürünleri	126.000 kg/yıl
Taş-Toprak	Dağcan İnşaat	27	Dağcan İnşaat	217.770 ton/yıl
Cam	Sinop Isı Yal. Cam	12	Sinop Isı Yal. Cam	18.803 m ² /yıl

Sinop ilinin Merkez ilçesindeki sermaye dağılımına bakıldığında inşaat alanında oluşturulan sermaye diğer alanlara göre ön plana çıkmaktadır; toplam sermayenin yaklaşık %10'unu temsil etmektedir. Metal sektöründeki sermaye birikimi ikinci sırada yer alırken ilin en büyük potansiyellerinden biri olan turizme yönelik hizmet eden otellerin sermayesi 7,6 milyon TL ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 6. Faaliyet Alanlarına Göre Sermaye Miktarları (Merkez)

Faaliyet Alanı	Sermaye (TL)
İkamet amaçlı her çeşit binanın inşaatı	12.585.100
Diğer hafif metallerin dökümü	8.000.000
Oteller	7.610.000
Ortaöğretim sonrası üniversite derecesinde olmayan eğitim	5.720.000
Özel sağlık kurumları tarafından verilen insan sağlığına yönelik yataklı hastane hizmetleri	4.000.000
Motorlu taşıt ve motosiklet yakıtının perakende ticareti	3.570.000
Genel Toplam	100.099.862

- İlçe Yorumu

Sinop'un Merkez ilçesinde faaliyet gösteren firmaların en büyük sorunu yeni yatırımlar ve hammadde tedariki için sermaye bulmak olarak ön plana çıkmaktadır. Firma ziyaretleri sırasında yapılan görüşmelerde firmaların fon kaynaklarına yönlendirilmesi için bilgilendirmeler yapılmıştır. Fon sağlamanın yanı sıra firmaların yeni pazar arayışlarında yetersiz olmaları ve teknik çalışma için tecrübeli çalışanlarının olmaması firmaların satış ağının Sinop ve çevre iller ile sınırlanmasına neden olmaktadır.

Nükleer güç santralının Sinop'ta kurulmasının kesinleşmesi ile birlikte ilde inşaat sektöründe hızlı bir hareketlenme görülmekte olup, bu hareketliliğin daha da artması beklenmektedir. Ayrıca doğalgazın 2014 yılının sonuna kadar yetiştirilmesi planlanmaktadır; bu önemli enerji kaynağının Sinop'a getirilmesi aşamasında mühendislik ofislerinin de ilde yoğunlaşması mümkündür.

Sinop Organize Sanayi Bölgesi'ndeki firmaların bir kısmı ayakta kalma mücadelesi vermektedir. Son olarak Moyteks ve Özcan Sandalye firmaları üretimi kısmi olarak durdurmak ve belirli bir sayıda işçi çıkarmak durumunda kalmıştır. 2012 yılından itibaren faal üretime başlayan Moyteks firmasının elektrik faturalarını ödeyemediği için üretiminin durdurulması firmaların yanlış finansman adımları atması, hatalı yönetim uygulamaları ve güçsüz pazarlara/tedarikçilere mal sunmasının sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. An itibariyle Moyteks firmasını başka bir firmaya satarak üretimine devam etme arzusunda olup, Özcan Sandalyenin finansal açıdan yaşadığı sorunlar çözülememiştir.

Su ürünleri sektöründe faaliyet gösteren firmalar su ürünlerini kendi pazarlarına satma ve fazlasını depolayarak doymuş pazar sonrası tekrardan piyasaya sunma gayesiyle hareket etmektedir. Sinop deniz sahasında toplanan deniz salyangozu ihracatta (Güney Kore ve Japonya) önemli bir paya sahip olup, bu ürünün üzerine daha fazla ağırlık verilmesi gerekliliği Sinop Yatırım Destek Ofisi tarafından

belirlenmektedir. Kabuk kısmının Uzak Doğu'da, iç kısmının ise medikal alanda değerlendirildiği bilinen ürünün marka değeri olarak Sinop'taki firmalar tarafından dış pazara sunulması gerekmektedir.

İlçede Ar-Ge anlamında Kaya-Pen ve Ayyıldız firmalarının ciddi çalışmaları mevcuttur; ancak yeni modeller üretebilme ve ithalatı azaltarak kendi içerisinde "hammadde ve üretimde cari fazlası" veren firma sayısının artırılması gerekmektedir. Sinop Yatırım Destek Ofisi bu alanda 2014 yılında eğitimler ve danışmanlık hizmetleri ile firmalara yeni yollar keşfetmesinde yardımcı olmayı hedeflemektedir.

Sanayinin dışında Sinop ilinin Merkez ilçesi her yıl yaz döneminde yurtiçi ve yurtdışından gelen turistler ile nüfusu katlanmaktadır; 2013 yılı yaz döneminde ilçe nüfusunun 39.000'den 200.000'e yükseldiği belirtilmektedir. Turizm sektöründe ilçede birçok otel bulunsa da hizmet kalitesinin yetersiz oluşu gelen turistin memnuniyetini etkilemektedir. Ocak 2014 ile birlikte Sinop Havaalanı'nın tekrar açılacağı düşünüldüğünde turizmde yalnızca yaz dönemi değil kış dönemi için de otellerin yatırım yapması gerekmektedir. Kongre & toplantı turizmi olarak nitelendirilen bu turizm türü için otellerin kapalı havuz, sauna gibi sosyal tesisler ile birlikte geniş kapasiteli toplantı salonları ve toplantı için gerekli tüm altyapıya sahip olma adına çalışmalar yapılmalıdır.

- Sinop YDO Destekleri

Sinop'un Merkez ilçesinde faaliyet gösteren firmaların yeni pazar arayışları konusunda Sinop Yatırım Destek Ofisi teknik raporlar firmaların pazar bilgilerini arttırmada yardımcı olmaktadır. Sinop Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren ve Gürcistan pazarını hedefleyen Özcan Mobilya firmasına Gürcistan'daki mobilya sektörüne ilişkin kapsamlı bir teknik rapor sunulmuştur. (Rapor: http://www.kuzka.gov.tr/ContentDownload/PV5T1Gurcistan_Raporu.pdf)

Sinop Yatırım Destek Ofisi, firmaların e-dış ticaret konusunda bilinçlenmelerini sağlamak amacıyla il merkezinde "E-Dış Ticaret" eğitimleri vermekte olup, eğitimler ile firmaların online pazarda da tüketici ile buluşmasını sağlamayı amaçlamaktadır.

2012 yılında verilen eğitimler sonrasında Sinop Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren Ayyıldız Bisiklet firması 2012 Haziran – 2012 Aralık dönemi içerisinde 2.000 adet bebek bisikleti satmayı başarmıştır. Firma 2013 yılında daha yüksek bir performans hedeflemektedir.

Sinop Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren Kaya-Pen firmasının 6,6 milyon TL'lik yeni yatırımının yatırım teşvik belgesi ile KDV, gümrük muafiyetleri, vergi indirim, sigorta primi işveren hissesi desteği gibi alanlarda devlet desteklerinden yararlanmasında Sinop Yatırım Destek Ofisi teknik danışmanlık hizmeti sunmuştur. (Haber: <http://www.vitrinhaber.com/guncel/66-milyon-tlik-yatirim-h4423.html>)

A-Tek Doğal Ürünler ve Uğur Tekstil firmalarının sırasıyla 2007 ve 2012 yıllarında almış oldukları teşvik belgelerinin kapanmasına ilişkin olarak Sinop Yatırım Destek Ofisi yerinde inceleme yaparak ekspertiz

raporu hazırlamış ve Ankara'ya bu raporun ve diğer destekleyici dokümanların yollanarak firmanın devlet desteklerinden yararlanmasına yardımcı olmuştur.

Sinop OSB'de yer tahsisi sürecini tamamlamış ve yatırıma başlayacak olan Acar Metal firmasının yaklaşık 5 milyon TL'lik yatırım teşvik belgesi Sinop YDO danışmanlığında hazırlanmaktadır. Sinop Diyaliz Merkezi konaklama imkânı da sunan daha yüksek kapasitede bir diyaliz merkezi yatırımı planlamakta olup, yatırıma ilişkin gerekli turizm yatırım belgesi ve yatırım teşvik belgesinin hazırlanmasında Sinop YDO teknik danışmanlık hizmeti sunmaktadır.

İstanbul'da faaliyet gösteren ve THY, KLM gibi uçak şirketlerinin iç & dış temizliğini gerçekleştiren Demsan firması yeni bir ortak ile planladığı alüminyum işleme yatırımı için Düzce ve Sinop illerinde yetkililer ile görüşmüş olup, Sinop ilinde Sinop YDO danışmanlığında gerçekleştirilen bilgilendirme ve analizler ile firmanın Sinop ilinde yatırım kararı alması sağlanmıştır. Firmanın yatırımında danışmanlık Sinop YDO tarafından sağlanacaktır.

Boyabat

Sinop ilinde Merkez ilçesi ile birlikte ekonomik olarak en gelişmiş ilçesi olan Boyabat, özellikle tuğla üretimi konusunda önemli bir merkezdir. Tuğla üretiminin yanı sıra gıda, ağaç işleri, çivi imalatı ve hazır giyim alanında faaliyet gösteren firmalar da mevcuttur.

Tuğla sektöründe faaliyet gösteren firma sayısı 26 olup, genel olarak incelendiğinde bu firmaların üretimleri tek bir formatta olmaktadır. Firmaların genel pazarı İstanbul ve çevre iller olup, Karadeniz Bölgesi'nde de ürününü pazarlayabilen üreticiler de bulunmaktadır. Özellikle Kalkınma Ajansı'nın destekleri ile yeni makinelerle kavuşan tuğla üreticileri 2014 yılından itibaren daha yüksek kapasitede üretim yapmayı planlamaktadır.

Gıda alanında faaliyet gösteren firmalar genellikle bölgede bol miktarda yetişen çeltiği işleyen çeltik fabrikaları olup, ilçede 2 un fabrikası bulunmaktadır.

Metal ürünleri imalatı alanında İmamoğlu ve Berat Çivi işletmeleri faaliyet göstermektedirler. Gürcistan'a ihracat da yapan firmaların ihracatı yıllık toplam 1 milyon doları bulmaktadır. İmamoğlu Çivi firması çivi üretiminin yanı sıra yüksek kapasiteli bidon ve yapı malzemesi imalatı ile de uğraşmaktadır.

Cam mozaik üretimi alanında faaliyet gösteren Osmanlı ve Lider Cam Mozaik firmaları ürünlerini tüm ülke çapında pazarlayabilmektedirler. Ürün yapısı olarak aynı türde üretim yapan firmaların temsilcileri yakın zamanda herhangi bir yeni yatırım planlamadıklarını, ancak üretim yerini genişletme düşüncelerinin olduğunu ifade etmiştir.

Hazır giyim alanında faaliyet gösteren 4 firmada 100 kişiyi aşkın bir istihdam yaratmaktadır. Şanlı Tekstil sunduğu 61 kişilik istihdam ile Boyabat ilçesinde işsizlik oranının düşük seviyede tutulmasında

önemli katkılar sağlamaktadır. Tekstil sektöründeki firmalar genel olarak gömlek üretimi alanında faaliyet göstermektedir.

Ağaç işleri sektöründe Hayal Mobilya firması mobilya imalatı ve ticareti gerçekleştirmektedir. Tandoğan firması tuğla üretiminin yanı sıra kereste imalatı ile de uğraşmaktadır. Yine Boyabat Küçük Sanayi Sitesi'nde faaliyet gösteren Kadir Çok (şahıs firması) da kereste imalatı konusunda ilçede faaliyet göstermekte ve 2012 yılında Kalkınma Ajansı'ndan almış olduğu destek ile üretim kapasitesini arttırmıştır.

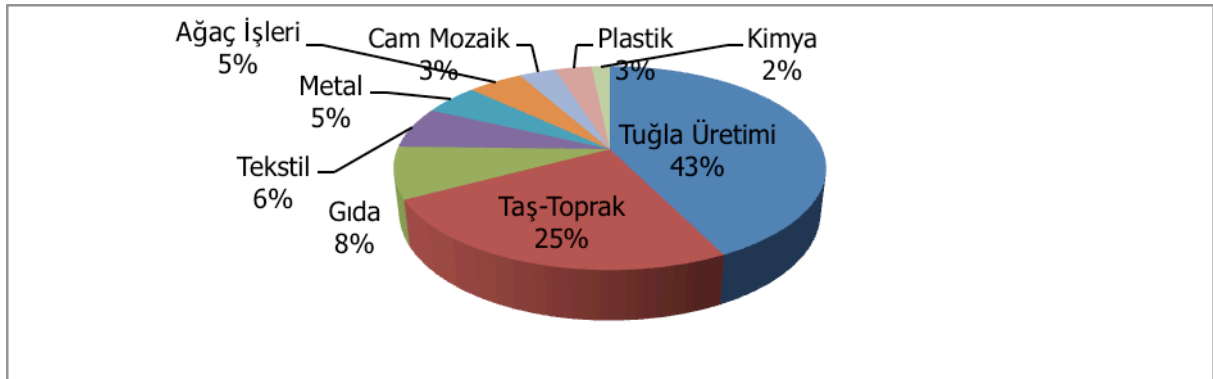
Toplam 61 adet sanayi sicil belgeli firmanın faaliyet gösterdiği Boyabat'ta 25 tuğla fabrikası en büyük grubu oluşturmaktadır. Bölge için oldukça önemli bir sektör olan tuğla sektörü, ilçe için önemli bir istihdam olanağı ortaya çıkardığı gibi, yarattığı dışsallık ile ilçe ve bölge ekonomisine de büyük katkıda bulunmaktadır. Boyabat'ta faaliyet gösteren sanayi sicil belgeli firmaların sektörel dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 7. Boyabat'ta Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmalar (2013)

Faaliyet Alanı	Firma Sayısı	Çalışan Sayısı	Çalışan/Firma
Tuğla Üretimi	26	975	37,5
Taş-Toprak	15	144	9,6
Gıda	5	29	5,8
Tekstil	4	118	29,5
Metal	3	88	29,3
Ağaç İşleri	3	86	28,7
Cam Mozaik	2	45	22,5
Plastik	2	35	17,5
Kimya	1	13	13
Toplam	61	1.533	25,1

Boyabat'ta yer alan sanayi sicil belgeli firmaların sektörel dağılımına bakıldığında %43 ile tuğla üretimi yapan firmaların ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Tuğla üretimini %25 taş-toprak, %8 ile gıda ve %7 ile hazır giyim takip etmektedir.

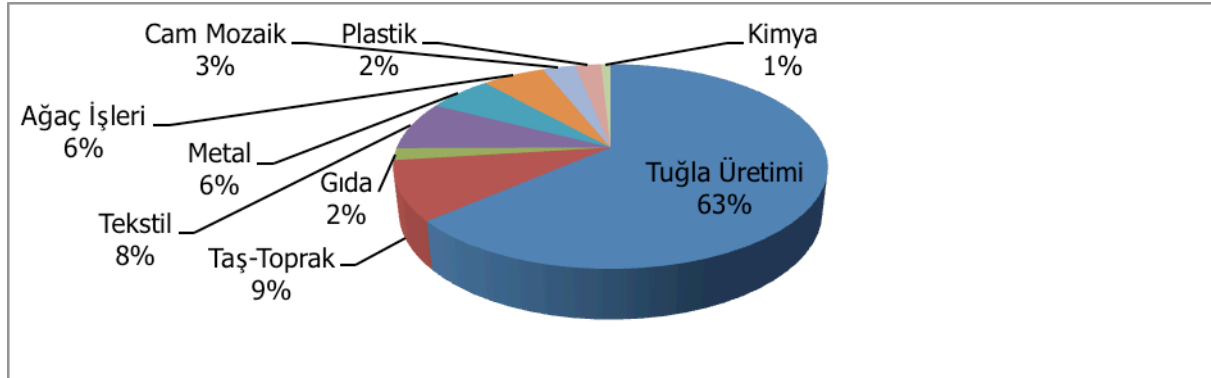
Grafik 5. Boyabat'ta Sanayi Sicil Belgeli Firmaların Sektörel Dağılımı (% , 2013)

Boyabat'taki istihdamın sektörel olarak dağılımına bakıldığında ise tuğla üretimi %63'lük oranla ilk

sırada yer alırken, %9 ile taş-toprak, %8 ile hazır giyim , % 6 ile ağaç işleri ve metal, tuğla üretimini takip etmektedir.

Grafik 6. Boyabat'ta Sanayi Sicil Belgeli Firmaların İstihdamının Sektörel Dağılımı (% , 2013)

Boyabat ilçesinde 9 farklı sektördeki lider firmalar istihdam ve kapasite alanlarında incelenmiş olup Tablo 8'de sunulmaktadır. Taş-Toprak ve Kimya alanlarında faaliyet gösteren firmaların en son yıla ait kapasitelerini bildirmediğinden ötürü ilgili sektörlerdeki kapasite sütunları boş bırakılmıştır.

Tablo 8. Sektörlerde Lider Firmalar – Boyabat (2013)

Sektör	İstihdam Lideri	İstihdam	Kapasite Lideri	Kapasite
Tuğla Üretimi	Yaylaoğlu Toprak	62	Yaylaoğlu Toprak	24 m. adet/yıl
Taş-Toprak	Dostlar Kum Çakıl	27	-	-
Gıda	Çakır Un	15	Çakır Un	3.000 ton/yıl
Tekstil	Şanlı Tekstil	61	Şanlı Tekstil	145.000 adet/yıl
Metal	İmamoğlu Çivi	45	Berat Çivi	7.400 ton/yıl
Ağaç İşleri	Hayal Mobilya	44	Tandoğan Kereste	12.420 m ³ /yıl
Cam Mozaik	Osmanlı Cam	25	Osmanlı Cam	43.500 m ² /yıl
Plastik	Erenpen Plastik	19	Erenpen Plastik	18.500 m ² /yıl
Kimya	Ekspo Petrol Ür.	13	-	-

Boyabat'taki sermaye dağılımına bakıldığında ise perakende ticaret alanında ciddi bir sermaye birikimi olduğu görülmektedir. Perakende ticareti, ilçenin en önemli imalat sanayi kolu olan tuğla üretiminin yer aldığı diğer metalik olmayan ürünlerin imalatı izlemektedir. Yine madencilik ve taş ocaklığı, toptan ticaret ve bina inşaatı da sermaye birikiminin olduğu iş kollarıdır.

Tablo 9. Faaliyet Alanlarına Göre Sermaye Miktarları (Boyabat)

Faaliyet Alanı	Sermaye Miktarı (TL)
Perakende ticaret (motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)	22.167.760
Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	11.591.786
Diğer madencilik ve taş ocaklığı	9.162.000
Toptan ticaret (motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)	5.169.585
Bina inşaatı	4.616.530
Tüm Faaliyetler Toplamı (TL)	74.800.521

- İlçe Yorumu

Boyabat ekonomisi için en önemli sektörlerden biri olan tuğla sektörü gerek ilçedeki firma sayısı bakımından gerekse yarattığı istihdam bakımından ilçenin sanayisinde ön sırada yer almaktadır. İşin doğası ve üretim yöntemleri gereği istihdam rakamları yıl içinde dalgalı bir seyir izlemektedir. Dolayısıyla anlık verilerden ziyade yılın geneline yayılmış yaklaşık verileri dikkate almak istihdam konusunda doğruya en yakın verileri elde edebilmek için önem arz etmektedir.

Temmuz ve Ağustos dönemlerinde firma başına 80-90 kişilik istihdam rakamlarının yakalandığı tuğla firmalarında, kışa doğru tuğla üretiminin azalması ile personel sayısı, firma sahipleri tarafından çekirdek kadro olarak tabir edilen 15-20 seviyesine düşmektedir.

Firmaların üretim kapasitesine bakıldığında, firma başına ortalama üretimin yaklaşık 19.000.000 adet olduğu değerlendirilmektedir. Buradan yola çıkarak toplam üretimin yaklaşık 475.000.000 adet olduğu söylenebilir.

Yıllık ortalama 2.200.000 TL ile 3.000.000 TL arasında ciro yapan firmalar, toplamda yaklaşık 65.000.000 TL'lik bir ciroya ulaşmaktadırlar.

Tablo 10. Boyabat'ta Tuğla Üretimi Yapan Firmalara İlişkin Veriler (2013)

Konu	Veri
Faal Firma Sayısı	25
Firma Başına Düşen Yaklaşık Tuğla Üretim Miktarı (Adet)	19.000.000
Yaklaşık Toplam Tuğla Üretimi (Adet)	475.000.000
Firma Başına Düşen Yaklaşık Ciro Miktarı	2.200.000 – 3.000.000 TL
Yaklaşık Toplam Ciro Miktarı	65.000.000 TL

Boyabat'ta bir dönem 35 civarında olan tuğla firması sayısı, bazı işletmelerin kapanması, bazılarının ise tek bir elde toplanması ile an itibari ile 25'tir. Bu firmaların satış yaptıkları bölgelere baktığımızda %60 Karadeniz Bölgesi, %25 İstanbul, %15 Sinop ve çevre iller şeklinde bir dağılım ortaya çıkmaktadır.

Tuğla üretimi ekonomik olarak önemli bir dışsalılık da yaratmaktadır. Özellikle tuğla nakliyesi için bölgeye gelen kamyonlar ciddi bir ekonomik hareketlilik yaratmaktadır. İlçedeki lokantalar, akaryakıt istasyonları, oteller bu faaliyetlerden ciddi fayda sağlamaktadır. Ayrıca bu araçlar gidiş-dönüşlerde boş gidip gelmemek adına uygun fiyatla taşımacılık da yapmaktadırlar.

Gıda sektöründe ilçede pirinç üretimi ön plana çıkmaktadır; özellikle İstanbul'da yaşayan Sinoplular tarafından yüksek oranlarda talep edilen pirinç ne yazık ki herhangi bir marka değeri kazanmadan pazarlanmaktadır. Sahip olduğu kaliteyi daha iyi yurtiçindeki tüm piyasaya sunabilmesi adına üretici firmaların paketleme ve marka olarak alışveriş mağazaları ve marketlere pazarlaması Boyabat ekonomisi için önemlidir.

Boyabat ilçesinde faaliyet gösteren firmaların yeni yatırımlar için sermaye bulamama problemi Sinop'un Merkez ilçesi ile benzerlik göstermektedir. Girişimci bir yapıya sahip ilçede firmalar yeni yatırımlar

konusunda hevesli olsa da bu yatırımı finanse edecek sermayeye sahip olamamalarından ötürü faaliyetleri sınırlı kalmaktadır. Boyabat'ta en yoğun sektör olan tuğla üretiminde firmalar özellikle tuğlanın pişirilmesi işlemi sürecindeki maliyetin düşürülmesi konusunda çalışma arayışındadır.

Boyabat'ta faaliyet gösteren firmalar arasında kapasitesi diğerlerine göre yüksek olan birkaç firma dışındakiler üretimini yerel tutmaktadır; il dışındaki herhangi bir pazarı düşünmeyen firma temsilcilerinin yeni pazar arayışlarına gitmesi ilgili kurumlar tarafından teşvik edilmelidir.

Boyabat Organize Sanayi Bölgesi 2013 yılı sonu itibariyle yer tahsisı başvurularını almaya başlamış olup, tahsisleri de hızlı bir şekilde gerçekleştirmeyi planlamaktadır. Yeni teşvik sistemi ile birlikte 6. Bölge teşvikleri sunan Boyabat OSB'ye an itibariyle belirli bir sayıda başvuru gerçekleşmiştir ve bu sayının 2014 yılında da artması beklenmektedir.

- Sinop YDO Katkıları

Sinop Yatırım Destek Ofisi Boyabat ilçesinde faaliyet gösteren İzole Yapı firmasının 1 milyon TL'lik yeni yatırım projesine fon bulabilmek amacıyla Kalkınma Bankası ile görüşmeler gerçekleştirmiştir. Kalkınma Bankası ile aracı olarak gerçekleştirilen görüşmelerde İzole Yapı firmasının talep ettiği fon rakamının uygun vade-faiz opsiyonu ile firmaya kazandırılması ele alınmıştır. Son durumda İzole Yapı başvurusunu Kalkınma Bankası'na yapmış olduğu rakamı 2,5 milyon TL'ye çıkarmış olup, krediye ilişkin firmanın ihtiyaç duyduğu fizibilite raporu Sinop YDO tarafından hazırlanacaktır.

Sinop Yatırım Destek Ofisi Boyabat'ta faaliyet gösteren işletmelerin üretim maliyetlerinin düşürülmesi konusunda teknik destek hizmeti sunmuştur. Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası tarafından yapılan talep doğrultusunda ilçede tuğla üretimi yapan firmaların kullanmış olduğu kömürün Ukrayna'dan ithalatı üzerine fizibilite çalışması gerçekleştirilmiştir. İthalatın gerçekleştirilebilir olmasından ötürü Boyabatlı firmaların inceleme için Ukrayna'ya teknik ziyaret gerçekleştirmesi planlanmaktadır. (Rapor için: http://kuzka.gov.tr/ContentDownload/HV3W5Boyabat_Sinop_Komur_ithalati_Analizi.pdf)

Boyabat'ta faaliyet gösteren tuğla üreticileri ürünlerini Ukrayna'ya satmak istemektedir, ancak firmaların bu araştırmayı yapacak teknik elemanlarının olmamasından ötürü çalışma gerçekleştirememiştir. Boyabat Ticaret ve Sanayi Odası'nın talebi doğrultusunda Sinop Yatırım Destek Ofisi Ukrayna'daki tuğla sektörünü incelemiş ve kapsamlı bir teknik rapor ile Boyabatlı firmalara sunmuştur. (Rapor için: http://kuzka.gov.tr/ContentDownload/GO3G4ukrayna_tugla_raporu.pdf)

Boyabat OSB'ye yatırım planlayan GFC Yangın Güvenliği firmasının yaklaşık 4 milyon TL'lik yatırımında yine Sinop YDO yatırım danışmanlığı hizmeti sunacaktır. Ayrıca Durağan'da faaliyet gösteren Özcan Cam Mozaik firması da Boyabat OSB'deki yatırımında Sinop YDO ile birlikte çalışacaktır.

Gerze

Gerze ilçesinde imalat sanayi alanında faaliyet gösteren işletmelerin sektörlere göre dengeli bir dağılımı vardır. 10 adet sanayi sicil belgeli işletme bulunan Gerze'deki en büyük işletme Betareks Metalize İplik ve Ambalaj Sanayi firmasıdır. 528 kişinin çalıştığı bu tesis ilçenin toplam nüfusunun 21.000 dolaylarında olduğu düşünüldüğünde oldukça önemli bir istihdam kaynağıdır. İlçede faaliyet gösteren 4 tekstil fabrikası da yarattıkları yaklaşık 900 kişilik istihdam ile önemli bir oranı temsil etmektedir. Betareks ayrıca Sinotec firması adı altında makinalarının bir kısmını da üretebilmektedir.

İlçede yer alan Nur Kimya firması deterjan üretimi gerçekleştirmekte ve ürettiği ürünleri özellikle Nijerya, Gana gibi Afrika ülkelerine pazarlamaktadır.

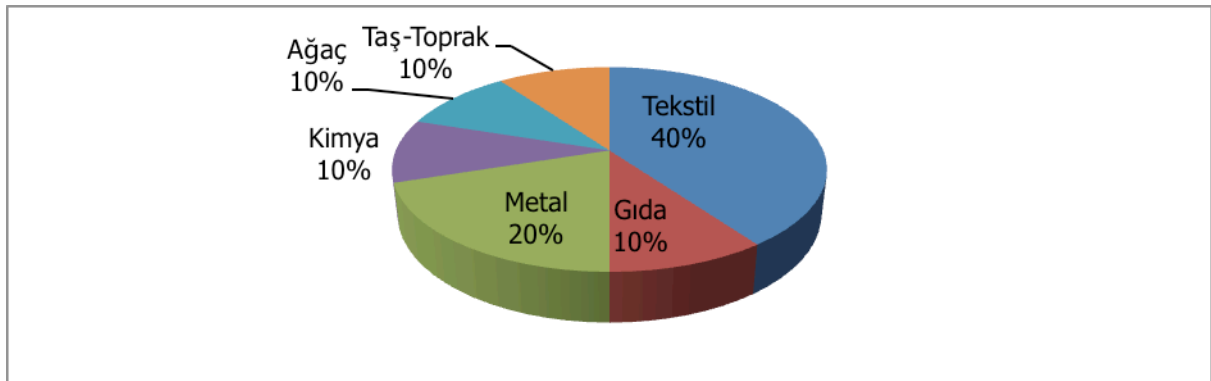
Orman, bahçe ve tarım makinaları üretimi yapan ve Gerze'nin ikinci büyük firması konumunda olan Barbaros Motor üretimini Avrupa'ya sunmaktadır. Firmanın Avrupa ile birlikte Türki Cumhuriyetlerine de açılma düşüncesi bulunmaktadır.

Tablo 11. Gerze'de Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmalar (2013)

Faaliyet Alanı	Firma Sayısı	Çalışan Sayısı	Çalışan/Firma
Tekstil	4	884	221,0
Gıda	1	10	10,0
Metal	2	29	14,5
Kimya	1	40	40,0
Ağaç	1	1	1,0
Taş-Toprak	1	10	10,0
Toplam	10	974	97,4

Gerze'de faaliyet gösteren firmaların dağılımına bakıldığında %40 ile hazır giyim ve tekstil sektörünün lider olduğu görülmektedir. Hazır giyim sektörünü %10 ile gıda, makine ve deterjan sektörleri takip etmektedir.

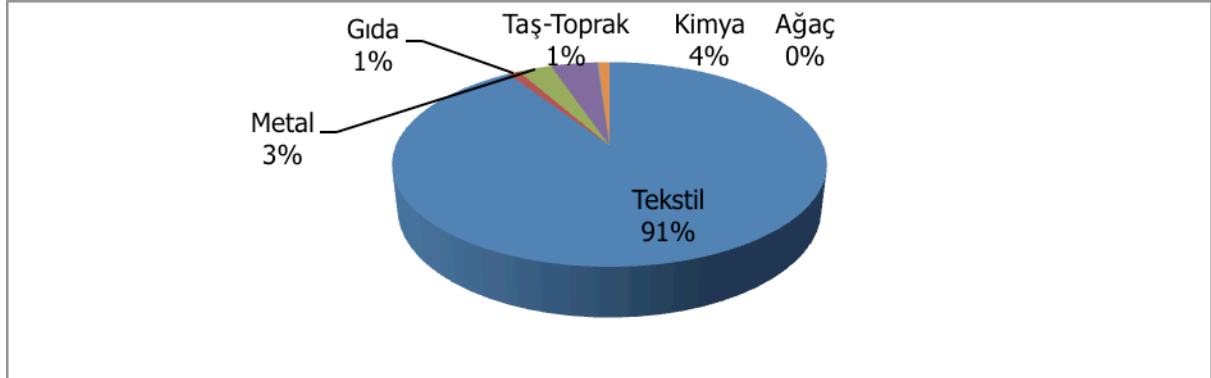
Grafik 7. Gerze'de Sanayi Sicil Belgeli Firmaların Sektörel Dağılımı (% , 2013)

Gerze'deki istihdamın sektörel dağılımına bakıldığında %91 ile hazır giyim lider olduğu görülmektedir.

Bölgede deterjan üretimi yapan tek firma olan Nur Kimya firması çalıştırdığı 40 kişi ile ilçedeki sanayinin %4'ünü oluşturmaktadır.

Grafik 8. Gerze'de Sanayi Sicil Belgeli Firmaların İstihdamının Sektörel Dağılımı (% , 2013)

Gerze ilçesinde kapasite ve istihdam alanlarında sektörlerinde lider firmalar Tablo 12'de sunulmuş olup, ağaç işleri sektöründe tek bir firma yalnızca 1 çalışanı ile faaliyet gösterdiğinden tabloda belirtilmemiştir.

Tablo 12. Sektörlerde Lider Firmalar – Gerze (2013)

Sektör	İstihdam Lideri	İstihdam	Kapasite Lideri	Kapasite
Tekstil	Betareks Met. İplik	543	Betareks Met. İplik	2,5 m. kg/yıl
Gıda	Çelik Un Yem	10	Çelik Un Yem	16.300 ton/yıl
Metal	Barbaros Motor	26	Barbaros Motor	5.600 adet/yıl
Kimya	Nur Kimya	40	Nur Kimya	14,7 m. kg/yıl
Taş-Toprak	Cengiz İnşaat	10	Cengiz İnşaat	127.200 ton/yıl

Sinop'un Gerze ilçesinde faaliyet gösteren firmaların diğer ilçelerde olduğu gibi yeni yatırımlar için sermaye ihtiyacı ve pazar arayışları konusunda talepleri bulunmaktadır. Ayrıca ilçedeki bazı firmaların faaliyet yeri yeni yatırımlar için yeterli olmamasından ötürü firmalar kapasite artırımında sorunlar yaşamaktadır.

Gerze'deki sermaye dağılımına bakıldığında en büyük sermaye miktarının bina inşaatı alanında yoğunlaştığı görülmektedir. İnşaatı sırasıyla gıda ürünleri imalatı, toptan ticaret, perakende ticaret ve mobilya imalatı izlemektedir.

Tablo 13. Faaliyet Alanlarına Göre Sermaye Miktarları

Faaliyet Alanı	Sermaye Miktarı (TL)
Bina inşaatı	3.231.500
Gıda ürünlerinin imalatı	2.364.134
Toptan ticaret (motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)	1.530.000
Perakende ticaret (motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)	1.466.040
Mobilya imalatı	1.000.000
Tüm Faaliyetler Toplamı (TL)	11.548.844

- İlçe Yorumu

Nüfusu görece küçük olan Gerze’de yatırım yeri alanı kısıtlı olmasından ötürü yeni yatırımları çekmede Sinop Merkez ve Boyabat gibi güçlü değildir. İlçedeki tekstil firmalarının varlığı Gerze halkının geçimine önemli katkılar sunmaktadır. Doğalgazın Samsun üzerinden geliyor oluşu Gerze’de doğalgazın Merkez’den önce kullanılabiliyor olması anlamına gelecektir; bu ilçede mühendislik firmalarının artması olasıdır.

Özellikle Gerze-Samsun yolunun tamamlanması ile ilçenin cazibesi daha da artmış olup bu ilçede inşaat firmalarının ilgi göstermesi yine beklenmektedir. Bu gelişmenin ilçedeki turizme de büyük katkısı bulunmaktadır. Gerze Belediyesi’nin tekrar kullanıma açtığı Geruze Hotel ile birlikte turizm alanında ilçede canlanmalar görülmektedir.

İlçedeki nüfusun iş gücüne katıldığı gibi mesafenin yakın olmasından dolayı Merkez’den de Gerze’ye işçi günübirlik çalışmak amaçlı gelebilmektedir; özellikle kamuda çalışanların bir bölümünün bu yolu izlediği görülmektedir.

- Sinop YDO Katkıları

Gerze ilçesinde faaliyet gösteren Nur Kimya firması Gürcistan pazarını hedeflemekte olup, bu pazar ile ilgili firma içerisinde yeterli elemanın olmamasından ötürü pazara açılmamaktadır. Sinop Yatırım Destek Ofisi Nur Kimya’nın talebi doğrultusunda Gürcistan’daki deterjan sektörüne ilişkin teknik rapor hazırlamış olup, firmaya sunmuştur. (Rapor için: https://www.dropbox.com/s/bnab1d5jks2qvi9/201208_gurcistan_deterjan_sektor_raporu_sydo.pdf)

Gerze’de faaliyet gösteren Yeni Saray Tekstil firması mevcut kapalı alanının yeterli olmaması ve yerin köy muhtarlığına bağlı olmasından ötürü faaliyet yeri üzerinde herhangi bir çalışma yapamamaktadır. Bu sorunu gidermek amacıyla Sinop Yatırım Destek Ofisi Sinop Valisi Sn. Yavuz Selim KÖŞGER ve Gerze Kaymakamı Sn. Bülent BAYRAKTAR ile görüşmeler gerçekleştirmiştir; firma ile birlikte yapılacak son toplantı ile çözüm yolları firmaya sunulacaktır.

Ayancık

Ayancık ilçesi, zengin orman varlığı ile ağaç işleri alanında faaliyet gösteren pek çok firmaya ev sahipliği yapmaktadır. Toplam 21 sanayi sicil belgeli firmanın bulunduğu ilçede 8 firma ağaç işleri alanında faaliyet göstermektedir. Bu firmalar Sinop ili genelinde ağaç işleri alanında en yüksek yoğunluğu oluşturmaktadırlar. İlde faaliyet gösteren ve ağaç ürünleri imalatı yapan sanayi sicil belgeli firmaların yaklaşık üçte biri Ayancık’ta bulunmaktadır. Bu firmalardan Orüs, Ayancık Mobilya ve Ders Araçları, Ateşler Orman Ürünleri geçmişi eksiye dayanan ve üretim kapasiteleri diğer firmalara göre yüksek olan işletmeler olarak öne çıkmaktadırlar.

Diğer alanlarda üretim yapan firmalara bakıldığında mısır üretimi yapan 6, mermer üretimi yapan 2 firma ve PVC üretimi yapan firma 1 dikkat çekmektedir. Mermer üretimi yapan firmalardan Aymersan mermer imalatının yanı sıra kendi ocağını da Ayancık'a taşıması planı ile ilde madencilik çalışmalarına önemli bir katkı sağlayacaktır; böylelikle firmanın bu yatırımı ile hammaddeyi dışarıdan temin etmekten ziyade kendi ocağında hazır bulundurması mümkün olacaktır.

Plastik alanında faaliyet gösteren Gözde-Pen firması ise ilçedeki plastik üretiminde önemli bir katkı sunmaktadır. Firma yetkilileri 2014 yılı içerisinde yeni yatırımlar planladığını da belirtmiştir.

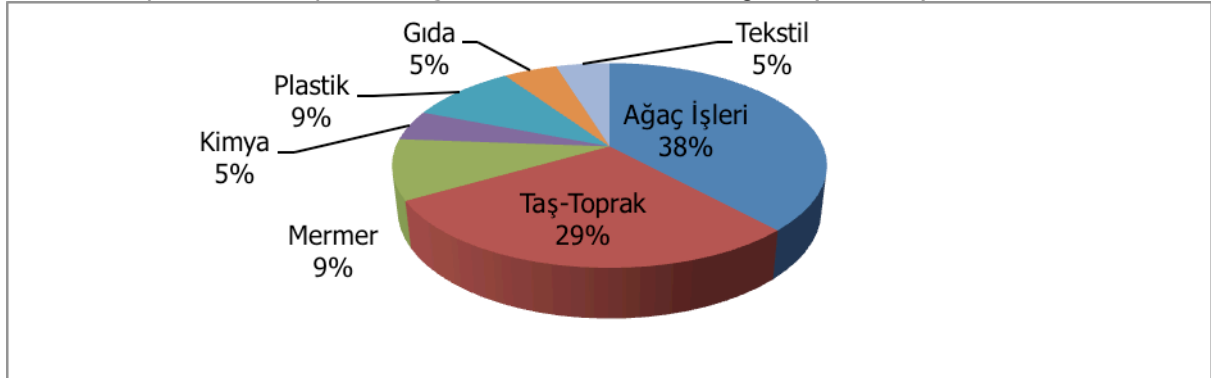
Ayancık'ta faaliyet gösteren sanayi sicil belgeli firmaların sektörlere göre dağılımı Tablo 10'da verilmektedir.

Tablo 14. Ayancık'ta Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmalar (2013)

Faaliyet Alanı	Firma Sayısı	Çalışan Sayısı	Çalışan/Firma
Ağaç İşleri	8	133	16,6
Taş-Toprak	6	41	6,8
Mermer	2	19	9,5
Kimya	1	6	6,0
Plastik	2	20	10,0
Gıda	1	9	9,0
Tekstil	1	44	44,0
Toplam	21	272	13,0

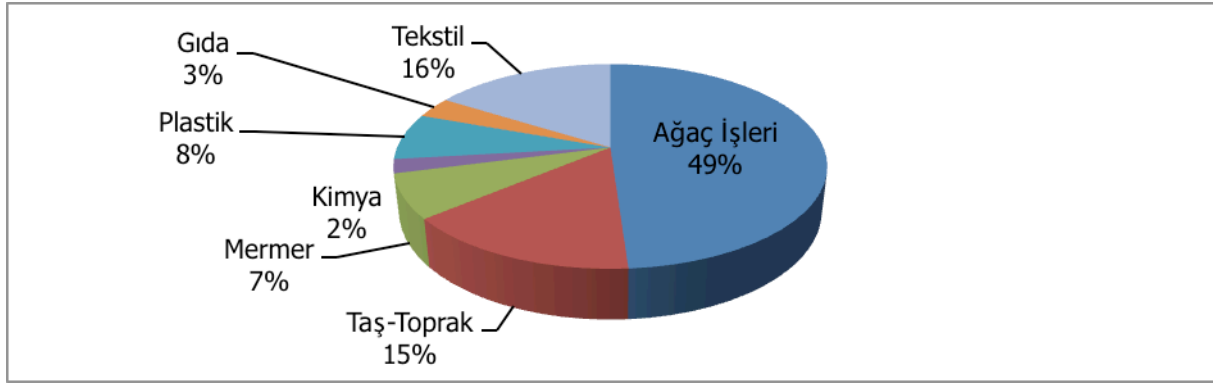
Ayancık'ta faaliyet gösteren firmaların sektörel dağılımına bakıldığında %38 ile ağaç işleri firmalarının lider olduğu görülmektedir. Ağaç işlerini %29 ile taş-toprak, %9 ile mermer ve plastik üretimi takip etmektedir.

Grafik 9. Ayancık'ta Sanayi Sicil Belgeli Firmaların Sektörel Dağılımı (% , 2013)

Ayancık'ta istihdamın sektörel dağılımına bakıldığında %49 ile ağaç işlerinin lider olduğu görülmektedir. Ağaç işlerini %15 ile taş-toprak, %8 ile plastik ve %7 ile mermer sektörleri izlemektedir.

Grafik 10. Ayancık'ta Sanayi Sicil Belgeli Firmaların İstihdamının Sektörel Dağılımı (% , 2013)

Ayancık ilçesinde faaliyet gösteren firmaların istihdam ve kapasitelerine göre sektörel liderleri Tablo 15'te sunulmaktadır. Mermer sektöründe istihdam lideri Aymersan kapasite olarak ilçedeki en büyük üretim kapasitesine sahip olsa da son yıla ilişkin üretim rakamları alınamadığından kapasite sütunu boş bırakılmıştır.

Tablo 15. Sektörlerde Lider Firmalar – Ayancık (2013)

Sektör	İstihdam Lideri	İstihdam	Kapasite Lideri	Kapasite
Ağaç İşleri	Sinop Orüs Orman	49	Sinop Orüs Orman	300.000 adet/yıl
Taş-Toprak	Sinop Beton	32	Sinop Beton	160.000 ton/yıl
Mermer	Aymersan	14	-	-
Kimya	ERC Bitkisel Kozm.	6	ERC Bitkisel Kozm.	2.160 kg/yıl
Plastik	Gözde-Pen	15	Gözde-Pen	31.500 m ² /yıl
Gıda	Sinop Un Yem	9	Sinop Un Yem	5.600 ton/yıl
Tekstil	Üstünay Tekstil	44	Üstünay Tekstil	196.000 adet/yıl

Ayancık'taki sermaye dağılımına bakıldığında en büyük sermaye miktarının ağaç ürünleri imalatı alanında yoğunlaştığı görülmektedir. İlçedeki firma sayısı ile doğru orantılı bir sermaye dağılımı yapısı dikkat çekmektedir. Ağaç ürünleri imalatını sırasıyla perakende ticaret, bina inşaatı, toptan ticaret ve mobilya imalatı izlemektedir.

Tablo 16. Faaliyet Alanlarına Göre Sermaye Miktarları

Faaliyet Alanı	Sermaye Miktarı (TL)
Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	6.715.000
Perakende ticaret (motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)	3.786.375
Bina inşaatı	1.768.000
Toptan ticaret (motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)	1.630.100
Mobilya imalatı	1.160.500
Tüm Faaliyetler Toplamı (TL)	18.245.575

- İlçe Yorumu

Komşu il olan Kastamonu'da bulunan maden rezervleri incelendiğinde Sinop ilinde bu sektörde herhangi bir faaliyetin olmaması uygun maden yataklarının bulunmaması ile ilişkilendirilmiştir. Aymersan firması kendi ocağını Ayancık'ta kurmayı planlayarak Sinop ilinde maden çalışmalarına hız

verilmesi açısından bu konuda önemli bir adım atacaktır. Maden sektörüne ilişkin il genelinde herhangi net ve kapsamlı güncel bir analiz bulunmamaktadır; Ayancık merkez olmak üzere Sinop genelinde maden yataklarına ilişkin modern bir araştırmanın gerçekleştirilmesi ildeki maden kaynaklarının bilinmesi açısından önemlidir.

Ayancık ilçesi ormanlık alan bakımından Türkeli ile birlikte Sinop ilinin en zengin ilçesidir. Ağaç işleri sektörü ile uğraşan 8 firma da hammaddeye yakın olmanın avantajını kullanmaktadır. Özellikle kışın gerçekleşen kereste alım ihalelerinde ilçedeki firmalar ilçeye ulaşımın kışın zor olmasından ötürü ihale fiyatından hammadde satın alabilmektedir. Sektörde faaliyet gösteren firmaların en büyük sıkıntısı kapasiteyi genişletecek yeterli alana sahip olamamalarıdır. Daha geniş bir alan bulamadığı için bu firmalar Ajans desteğinde de istenilen ölçüde yararlanamamıştır.

Sinop ilinde kimyasal üretim yapan ve laboratuvara sahip tek firma olan ERC Bitkisel Kozmetik Ayancık'ta üretim, Sinop'ta ise ticaret gerçekleştirmektedir. Saç bakımı üzerine üretim yapan firma benzeri firmaların Sinop'ta yer alması, doğal ürünler ile üretimin bu ilde yaygın olması adına önemlidir. Firma satışlarını yoğun olarak online ortamda gerçekleştirmekte olup, Ayancık'taki laboratuvarı büyütmeyle yönelik de yatırım planları bulunmaktadır.

- Sinop YDO Katkıları

İlçedeki firmalara yönelik ziyaretlerini %90 oranında tamamlayan olan Sinop YDO yıl içerisinde belirli dönemlerde bilgilendirme toplantıları düzenleyerek firmalara teknik danışmanlık alanında sunduğu hizmetleri aktarmıştır. İlçede faaliyet gösteren Gözde-Pen firmasına danışmanlık hazırlığı yapan Ofis, firmanın yatırımı ertelemesinden ötürü çalışmayı gerçekleştirememiştir.

An itibarıyla Ayancık'ta faaliyet gösteren Velioğlu Ticaret firmasının yeni yatırımı için yatırım danışmanlığı hazırlıkları başlamış olup, firma ile yatırıma ilişkin görüşmeler gerçekleştirilmektedir. Yıl sonuna doğru çalışmaların hız kazanması planlanmaktadır.

Türkeli

Türkeli ilçesi de Ayancık gibi zengin bir orman varlığına sahiptir. İlçede bulunan 16 sanayi sicil belgeli firmanın 6'sı ağaç işleri alanında üretim yapmaktadır. Bu firmalardan Atılğanlar Ağaç Mamulleri, Sinop Persan Orman Ürünleri ve Çetinler Ağaç Mamulleri öne çıkanları olup, firmalar Türkiye'nin dört bir yanına kereste, lambri vb. işlenmiş ağaç ürünleri vermektedir.

Mermer alanında küçük çaplı firmalar üretim yapmaktadır; genellikle mezarlar için gerekli taşın kesilmesi ve biçimlendirilmesi ilçedeki firmaların temel alanıdır. Tekstil üretiminde ise Sima Tekstil gömlek üretimi yapmakta ve üretimini İstanbul pazarına yollamaktadır. Sektörel anlamda ağaç işleri

dışında herhangi bir yoğunlaşma görülmemektedir, farklı alanlarda bir ya da ikişer firma faaliyet göstermektedir.

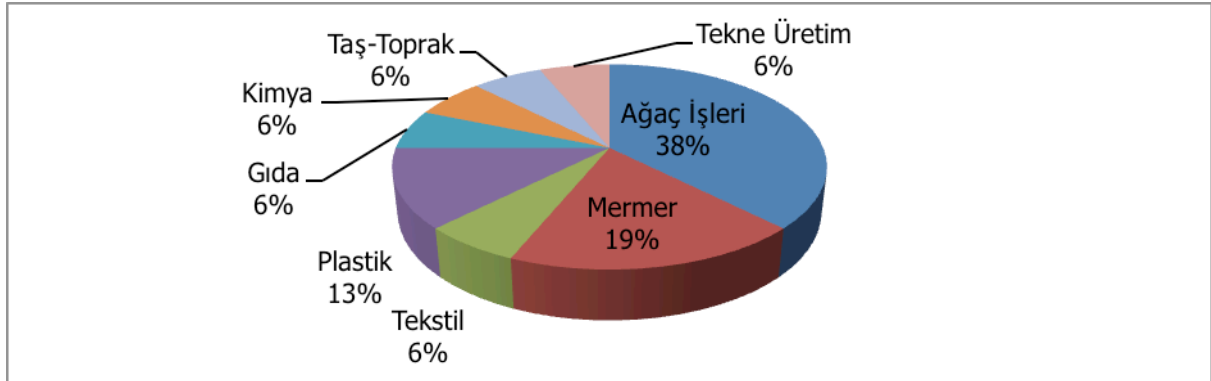
Diğer ilçelerden farklı olarak Türkeli ilçesinde Erdoğan Tersanecilik firması tekne üretimi alanında faaliyet göstermektedir. Firmanın çalışan sayısı ve üretimi yüksek olmasa da bu üretim varlığının ilçede bulunuyor olması önemlidir. Firma 2012 yılında Sinop Üniversitesi'nin su ürünleri sektöründe teknik çalışmaları yapabilmesi adına Seydi Ali Reis gemisini inşa etmiştir.

Tablo 17. Türkeli'nde Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmalar (2013)

Faaliyet Alanı	Firma Sayısı	Çalışan Sayısı	Çalışan/Firma
Ağaç İşleri	6	66	11,0
Mermer	3	13	4,3
Tekstil	1	35	35,0
Plastik	2	23	11,5
Gıda	1	5	5,0
Kimya	1	1	1,0
Taş-Toprak	1	12	12,0
Tekne Üretim	1	7	7,0
Toplam	16	162	10,1

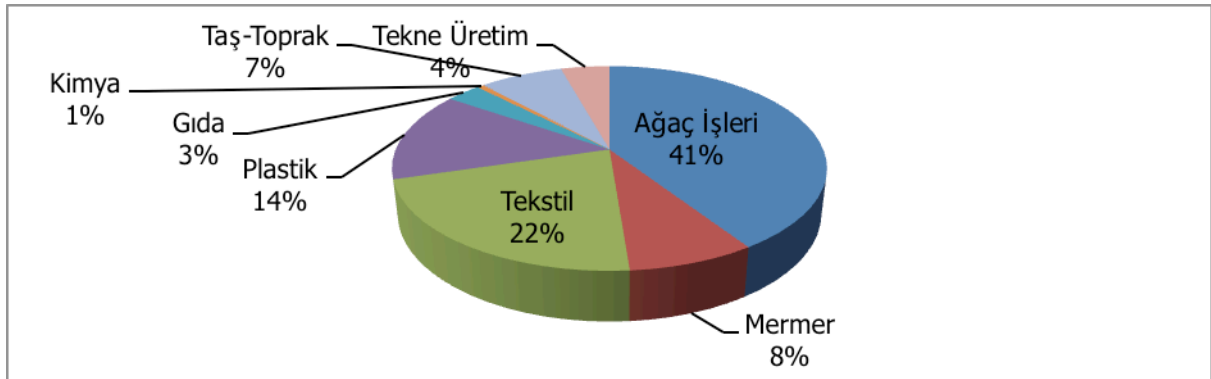
Türkeli'ndeki firmaların sektörel dağılımına bakıldığında %38 ile ağaç işlerinin lider olduğu görülmektedir. Ağaç işlerini %19'luk oranla mermer, %13'lük oranla plastik sektörü izlemektedir.

Grafik 11. Türkeli'nde Sanayi Sicil Belgeli Firmaların Sektörel Dağılımı (% , 2013)

Türkeli'nde istihdamın sektörel dağılımına bakıldığında %41 ile ağaç işlerinin lider olduğu görülmektedir. Ağaç işlerini ilçede sunduğu 35 kişilik istihdam ile ilçedeki istihdamın %22'sini oluşturan Sima Tekstil firması izlemektedir.

Grafik 12. Türkeli'nde Sanayi Sicil Belgeli Firmaların İstihdamının Sektörel Dağılımı (% , 2013)

İstihdam ve kapasite gücü bakımından Türkeli ilçesinde sektöründe lider olan firmalar Tablo 18’de gösterilmektedir. Gıda ve kimya sektörlerindeki firmalar tek olup, istihdam rakamları yüksek olmadığı için listede belirtilmemiştir. Taş-toprak sektöründe Teknik Yapı İnşaat firmasının 2013 yılına ilişkin kapasite rakamları temin edilemediği için listede yine ilgili sütunda bilgi yer almamıştır.

Tablo 18. Sektörlerde Lider Firmalar – Türkeli (2013)

Sektör	İstihdam Lideri	İstihdam	Kapasite Lideri	Kapasite
Ağaç İşleri	Sinop Persan	20	Sinop Persan	34.500 m ³ /yıl
Mermer	Üstündağ Mermer	4	Üstündağ Mermer	342.000 kg/yıl
Tekstil	Sima Tekstil	35	Sima Tekstil	283.500 adet/yıl
Plastik	Nur İnş. Plastik	12	Nur İnş. Plastik	6.351 m ² /yıl
Gıda	-	-	-	-
Kimya	-	-	-	-
Taş-Toprak	Teknik Yapı İnş.	12	-	-
Tekne Üretim	Erdoğan Tersanecilik	7	Erdoğan Tersanecilik	520 dwt/yıl

Türkeli’deki sermaye dağılımına bakıldığında en büyük sermaye perakende ticaret alanında yoğunlaştığı görülmektedir. Perakende ticareti sırasıyla kara taşımacılığı, ağaç ürünleri imalatı, toptan ticaret ve giyim eşyası imalatı izlemektedir. Bölgede pek rastlanmayan kara taşımacılığı faaliyetinin sermaye sıralamasında üst sıralarda yer almasının nedeni Ayancık ve Türkeli ilçelerinde faaliyet gösteren Lüks Türkay firmasıdır. Türkeli ilçesinden Sinop, Ankara ve İstanbul arasında yolcu taşıyan firma ilin önemli otobüs firmalarındandır.

Tablo 19. Faaliyet Alanlarına Göre Sermaye Miktarları

Faaliyet Alanı	Sermaye Miktarı (TL)
Perakende ticaret (motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)	4.992.070
Kara taşımacılığı ve boru hattı taşımacılığı	2.499.900
Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	2.445.000
Toptan ticaret (motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)	1.360.000
Giyim eşyalarının imalatı	1.200.000
Tüm Faaliyetler Toplamı (TL)	14.153.970

- İlçe Yorumu

İlçede ağaç işleri sektöründe yoğunlaşma görülmekte olup, Sinop Persan Orman Ürünleri ve Atılınlar Ağaç firmaları Kalkınma Ajansı’ndan aldığı destekler ile kapasitelerini arttırmıştır. Özellikle Atılınlar Ağaç firması yeni aldığı silolar ile kereste kesim sırasında ortaya çıkan fireyi değerlendirme adına önemli bir çalışma gerçekleştirmiştir.

İlçede alternatif turizm de gelişmektedir. Av turizmi için Türkiye’den ve hatta yurtdışından birçok Türk av sezonunda Türkeli’yi tercih etmektedir. Av turizmini geliştirmeye yönelik adımların atılması Türkeli’nin av turizminde Türkiye’de öne çıkması için önemlidir.

Türkeli ulaşım konusunda diğer ilçelere göre dezavantajlı olmasından ötürü üretilen ürünün ulaştırılması ya da hammadde tedarikinde sorunlar yaşamaktadır. Yine ilçenin ulaşımının zor olması firmaların işçi bulmasına da yansımaktadır; Sinop Persan ve Atılganlar Ağaç Ürünleri firmaları ihtiyaç olduğu halde işçi bulamadıklarını belirtmiştir.

İlçede Küçük Sanayi Sitesi bulunmamaktadır. İlçede sadece sanayi sicil belgeli 16 firma olduğu düşünülürse bir kümelenme sağlayacak sanayi sitesinin kurulması ilçenin sanayide daha profesyonel hareket etmesi açısından önemlidir.

- Sinop YDO Katkıları

Türkeli'deki firma ziyaretlerini %90 seviyesinde tamamlayan Sinop Yatırım Destek Ofisi, firmalara yönelik sunmuş olduğu teknik hizmetleri aktarmış, yeni yatırımlarda ücretsiz yatırım danışmanlığı imkânlarından firmaların da bilgi sahibi olmasını sağlamıştır.

İlçede Sinop YDO koordinasyonunda KOSGEB ve İŞKUR ile birlikte toplantılar düzenlenmiştir. Ancak şu ana kadar firmalardan yeni yatırımları konusunda herhangi bir talep gelmemiştir.

Durağan

Sinop'un sanayi alanında geride kalmış ilçelerinden olan Durağan'da faaliyet gösteren sanayi sicil belgeli firma sayısı 12'dir. Bu firmaların 5 tanesi gıda üretimi (çeltik) alanında faaliyet gösterirken, 2'ser firma ağaç işleri ve cam mozaik üretimi alanında faaliyet göstermektedir.

Gıda üretimi alanında faaliyet gösteren firmalar çeltik üretimi yapmaktadırlar. İlçenin ağaç işleri alanında faaliyet gösteren firmalarından Yıldırım Ahşap ve Orman Ürünleri firması Sinop ilinin önde gelen ağaç işleri firmalarındandır; 22 kişilik istihdamı ilçeye önemli bir katkı sunmaktadır.

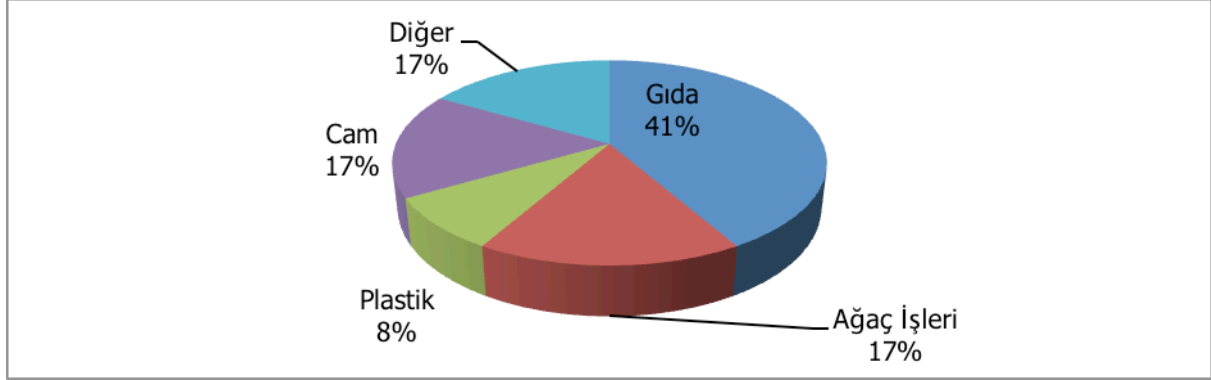
Tablo 20. Durağan'da Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmalar (2013)

Faaliyet Alanı	Firma Sayısı	Çalışan Sayıları	Çalışan/Firma
Gıda	5	39	7,8
Ağaç İşleri	2	28	14,0
Plastik	1	5	5,0
Cam	2	3	1,5
Diğer	2	38	14,0
Toplam	12	113	9,4

Durağan'daki sanayi sicil belgeli işletmelerin sektörel dağılımı incelendiğinde %41 ile gıdanın lider olduğu görülmektedir. Gıda sektörünü %17 ile ağaç işleri ve cam, %8 ile plastik izlemektedir.

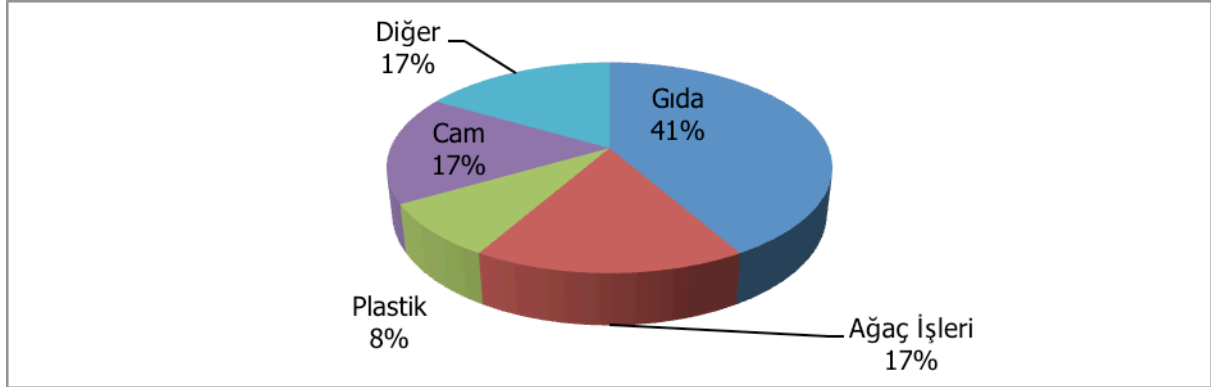

Grafik 13. Durağan'daki Sanayi Sicil Belgeli Firmaların Sektörel Dağılımı (% , 2013)

Durağan'daki istihdamın sektörel dağılımına bakıldığında %41 ile gıda ürünleri imalatının ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Gıda ürünlerini %17 ile ağaç işleri ve cam mozaik sektörleri izlemektedir.

Grafik 14. Durağan'daki Sanayi Sicil Belgeli Firmaların İstihdamının Sektörel Dağılımı (% , 2013)

Durağan ilçesindeki gıda, ağaç işleri, plastik ve cam mozaik sektörlerinde faaliyet gösteren firmalar arasında istihdam ve kapasite alanında öne çıkanlar Tablo 21'de gösterilmektedir.

Tablo 21. Sektörlerde Lider Firmalar – Durağan (2013)

Sektör	İstihdam Lideri	İstihdam	Kapasite Lideri	Kapasite
Gıda	Comartlar Gıda	18	Comartlar Gıda	2.200 ton/yıl
Ağaç İşleri	Yıldırım Ahşap	22	Yıldırım Ahşap	3.289 m ³ /Yıl
Plastik	Cansızoğlu Ticaret	5	Cansızoğlu Ticaret	60,48 ton/yıl
Cam	Özgül BTB Cam	2	Özgül BTB Cam	5.000 m ² /yıl

Durağan'daki sermaye dağılımına bakıldığında en büyük sermaye miktarının gıda ürünleri imalatı alanında yoğunlaştığı görülmektedir. Gıda ürünleri imalatını sırasıyla perakende ticaret, bina inşaatı, mobilya imalatı ve toptan ticaret izlemektedir.

Tablo 22. Faaliyet Alanlarına Göre Sermaye Miktarları

Faaliyet Alanı	Sermaye Miktarı (TL)
Gıda ürünlerinin imalatı	1.700.000
Perakende ticaret (Motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)	1.290.000
Bina inşaatı	955.000
Mobilya imalatı	750.000
Toptan ticaret (motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)	563.076
Tüm Faaliyetler Toplamı (TL)	7.321.410

- İlçe Yorumu

Durağan'da faaliyet gösteren firma sayısı Boyabat'ın gölgesinde kalsa da firmaların üretim kapasiteleri ve çalışma şekilleri ilçenin geleceği açısından umut vermektedir. İlde küp şeker üretimi yapan tek firmaya sahip olan ilçede ayrıca cam mozaik alanında faaliyet gösteren firmaların önemli atılımları bulunmaktadır; yurtdışı pazarlarını da kovalayan firmaların ihracata yakın zamanda başlaması muhtemeldir.

Yıldırım Ahşap firması ve Özcan Cam Mozaik firmaları Kalkınma Ajansı destekleri ile üretim kapasitelerini arttırmış ve yeni ürün üretimine de yönelmiştir. Ayrıca 2012 yılı Ajans mali destek programlarında Cansızoglu Ticaret ve Özgül BTB Cam Mozaik firmaları başarılı olmuştur ve bu firmalar Ajans desteği ile faaliyetlerini geliştirmeyi hedeflemektedir.

Ankara'ya diğer ilçelere kıyasla Saraydüzü ile birlikte daha yakın bir konumda olan Durağan'da yeni yatırımların desteklenmesi önemlidir. Ancak ilçede en büyük sıkıntı yatırım yeri için uygun bir alanın bulunmayışıdır; öyle ki ilçede Küçük Sanayi Sitesi kurulmasının gerekli olduğu düşünülse de KSS için uygun yerin olmayışından ötürü çalışma yapılamamaktadır. Durağan lokasyon olarak Ankara ve diğer illere yakınlığı ile ön plana çıkmakta ancak yatırımcıya uygun yer gösterilemediği için atıl ilçe konumunda kalmaktadır.

Durağan ilçesinde faaliyet gösteren firmalar ürünlerini pazarlamada ve yüksek kalitede ürün imal etmede diğer ilçelere göre daha geride kalmaktadır. İl merkezine uzaklıktan ötürü firmaların işçi bulma konusunda da sıkıntı yaşamasına neden olmaktadır.

- Sinop YDO Katkıları

İlçede öne çıkan Özcan Can Mozaik firması Erbil (Irak) pazarını hedeflemekte olup, yeni inşaatların iç ve bahçe dekorasyonunda kullanılan cam mozaik tedarikini sağlamak amacındadır. Ancak ne yazık ki ildeki diğer küçük ve orta ölçekli firmalarda olduğu üzere firmanın yeterli ve teknik elemanı olmadığı için bu konuda herhangi bir adım atılamamıştır. Sinop Yatırım Destek Ofisi firma adına Erbil Ticaret Ataşeliği ve Irak Ulusal Yatırım Ajansı ile temasa geçmiştir, ilgili sektörde faaliyet gösteren firmaların listesi, Erbil'deki inşaat sektörü ile ilgili fuar listesi tedarik edilmiş olup firmaya sunulmuştur. Firmanın

talebi doğrultusunda Sinop Yatırım Destek Ofisi firma temsilcisi olarak Erbil'deki firmalar ile temasa geçmiş, distribütör arayışı konusunda çalışmalarına devam etmektedir.

Dikmen

Dikmen, su ürünleri işleme tesislerinin yoğunlaştığı bir ilçedir. Toplam 10 sanayi sicil belgeli işletmenin 6 tanesi su ürünleri işleme ve depolama tesisleridir. İlçede 1 hazır giyim firması (Samsun Tekstil) ve 1 de ağaç işleri firması (Yüksa Ağaç Ürünleri) faaliyet göstermektedir.

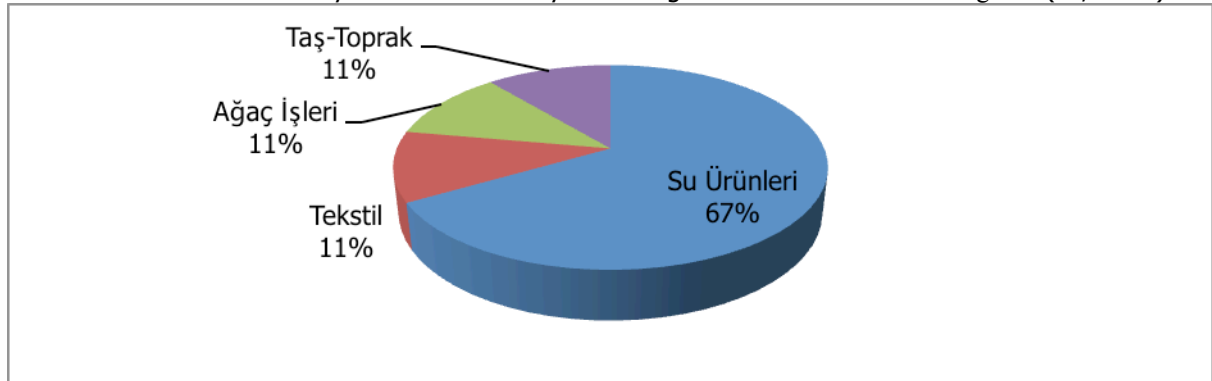
Su ürünleri işleme tesislerinin üretim dönemleri çok kısa sürmektedir. Genellikle hamsi işleyen bu tesisler yılın yaklaşık 15-20 günü yoğun bir şekilde çalışmaktadır. Çok büyük ve gelişmiş sonarlara sahip balıkçı teknelerinin Karadeniz'deki balık sürülerini çok kısa süre içinde yakalamasından dolayı kısa süre içinde çok yoğun bir şekilde üretim yapmaktadırlar. Ancak firmaların balık yağı ya da balık ürünü işlemekten ziyade balık unu işlemesi ilçede katma değeri düşük üretim yapılmasına neden olmaktadır.

Tablo 23. Dikmen'de Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmalar (2013)

Faaliyet Alanı	Firma Sayısı	Çalışan Sayıları	Çalışan/Firma
Su Ürünleri	6	198	33,0
Hazır Giyim	1	377	377,0
Ağaç İşleri	1	8	8,0
Taş-Toprak	1	1	1,0
Toplam	10	584	58,4

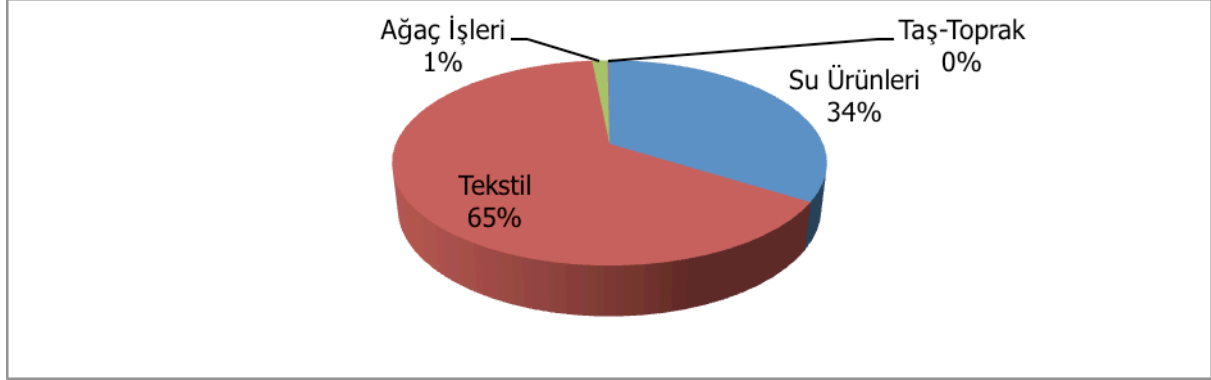
Dikmen'de faaliyet gösteren sanayi sicil belgeli firmaların sektörel dağılımı incelendiğinde %67 ile su ürünleri işleme tesislerinin lider olduğu görülmektedir. Su ürünlerini %10'luk oranlarla hazır giyim ve ağaç işleri takip etmektedir.

Grafik 15. Dikmen'de Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmaların Sektörel Dağılımı (% , 2013)

Dikmen'deki istihdamın sektörel dağılımı incelendiğinde %65'lik bir oranlar hazır giyim lider olduğu görülmektedir. Nedeni ise ilçede faaliyet gösteren Samsun Tekstil firmasının oldukça yüksek olan istihdam rakamlarıdır. Hazır giyimi % 34 ile su ürünleri işleme tesisleri takip etmektedir.

Grafik 16. Dikmen'deki Sanayi Sicil Belgeli Firmaların İstihdamının Sektörel Dağılımı (% , 2013)

Dikmen ilçesinde aktif olan 4 sektörde istihdam ve kapasite konularında lider olan firmalar Tablo 24'te gösterilmektedir. İlçede taş-toprak sektöründe faaliyet gösteren tek firma olan Cemsa firmasının 2013 yılı için kapasite rakamları hakkında bilgi alınamamıştır.

Tablo 24. Sektörlerde Lider Firmalar – Durağan (2013)

Sektör	İstihdam Lideri	İstihdam	Kapasite Lideri	Kapasite
Su Ürünleri	Kemal Balıkçılık	68	Kemal Balıkçılık	519,8 ton/yıl
Tekstil	Samsun Tekstil	377	Samsun Tekstil	196,6 adet/yıl
Ağaç İşleri	Yüksa	8	Yüksa	5.000 m ³ /yıl
Taş-Toprak	Cemsa	1	-	-

Dikmen'deki sermaye dağılımına bakıldığında sermayenin gıda ürünleri imalatı alanında yoğunlaştığı görülmektedir. İlçede faaliyet gösteren su ürünleri işleme tesisleri bu yoğunlaşmanın en önemli nedenidir. Gıda ürünleri imalatını sırasıyla ağaç ürünleri imalatı, giyim eşyaları imalatı, bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri ve bina inşaatı izlemektedir. Ağaç ürünleri imalatı ve giyim eşyası imalatı alanında sadece 1'er tane firma bulunduğu göz önüne alınırsa ilçedeki su ürünleri işleme tesislerinin ilçe ekonomisi için önemi daha net bir şekilde ortaya çıkmaktadır.

Tablo 25. Faaliyet Alanlarına Göre Sermaye Miktarları

Faaliyet Alanı	Sermaye Miktarı (TL)
Gıda ürünlerinin imalatı	5.151.000
Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	700.000
Giyim eşyalarının imalatı	500.000
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	400.000
Bina inşaatı	300.000
Tüm Faaliyetler Toplamı (TL)	7.301.000

- İlçe Yorumu

Dikmen ilçesinde su ürünleri işleme alanında firmaların yoğunlaştığı görülmektedir. Su ürünleri üretiminin önde gelen firmalarından olan Sadıklar ve Kemal Balıkçılık firmaları su ürünlerinde diğer firmalardan farklı olarak deniz salyangozunu da işlemektedir. Merkezi Trabzon'da olan Sadıklar firması Sinop'ta diğer deniz ürünlerinin yanı sıra deniz salyangozunu işleyip Güney Kore ve Japonya'ya ihraç

etmektedir. Ancak ne yazık ki salyangozun iç kısmı yeterince değerlendirilmemektedir; Merkez’de olduğu üzere Dikmen’de de firmalar medikal anlamda kullanılan bu iç kısmı Avrupa’ya pazarlama aşamasında yetersiz kalmaktadır.

Dikmen firma sayısı bakımından diğer büyük ilçelere kıyasla geride kalmış durumdadır. İlçedeki ağaç işleri alanında faaliyet gösteren firma yakın zamanda el değiştirmiş olup, sadece kereste imalatı alanında faaliyet göstermektedir; katma değeri yüksek bir ürün üretimi söz konusu değildir.

Sanayide gelişmişlik açısından Erfelek ve Saraydüzü ile birlikte diğer ilçelerden oldukça geride kalan Dikmen’de işçi bulamama sorunu da görülmektedir. Küçük bir nüfusa sahip olması, ilçede faaliyet gösteren firmaların işçiyi civar ilçe & köylerden tedarik etmesine neden olmaktadır.

- Sinop YDO Katkıları

Dikmen ilçesindeki firmaların Sinop YDO tarafından ziyareti %80 oranında tamamlanmış olup, firmaların yeni yatırımlarında ücretsiz danışmanlık hizmetleri olanaklarından bahsedilmiştir. Firmaların an itibarıyla herhangi bir yatırım planı ya da Sinop Yatırım Destek Ofisi’nden talebi olmamıştır.

Erfelek

Sanayiden yoksun olan ilçelerden biri olan Erfelek’te sanayi sicil belgesi ile faaliyet gösteren yalnızca 1 firma (Çakılsan Yapı Malzemeleri) bulunmaktadır.

Bu firmaların yanı sıra “Sinope” markası ile Sinope Gıda firması Erfelek’te doğal aromalı meyve suları üretimi yapmış ancak yakın zamanda yaşanan ekonomik sıkıntılardan ötürü firma üretimi durdurmak zorunda kalmıştır. Bu tür firmaların Sinop’a kazandırılması ve doğal üretimin teşvik edilmesi Sinop’ta doğal üretimin tanıtılması adına önem teşkil etmektedir.

Tablo 26. Erfelek’te Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmalar (2013)

Faaliyet Alanı	Firma Sayısı	Çalışan Sayısı	Çalışan/Firma
Yapı Malzemeleri İmalatı	1	10	10,0
Toplam	1	10	10,0

Erfelek’teki sermaye dağılımına bakıldığında en büyük sermaye miktarının perakende ticaret alanında yoğunlaştığı görülmektedir. Perakende ticareti sırasıyla toptan ticaret, ağaç ürünleri imalatı ve bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri takip etmektedir. Erfelek’te yaygın olarak toplanan mantar ilçedeki esnafın da önemli geçim kaynaklarından biri olarak görülmektedir.

Tablo 27. Faaliyet Alanlarına Göre Sermaye Miktarları

Faaliyet Alanı	Sermaye Miktarı (TL)
Perakende ticaret (motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)	1.170.500
Toptan ticaret (motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)	1.025.000
Ağaç, ağaç ürünleri ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç)	1.000.000
Bitkisel ve hayvansal üretim ile avcılık ve ilgili hizmet faaliyetleri	100.000
Tüm Faaliyetler Toplamı (TL)	3.295.500

- İlçe Yorumu

Erfelek ilçesinde doğal aromalı meyve suyu üretimi gerçekleştirmiş olan Benk Gıda üretimini sonlandırdıktan sonra Çinli bir firma ile Erfelek'te ortak bir iş gerçekleştirmek amacıyla temasa geçmiş ancak firma yetkililerinin yabancı dil konusunda yetersiz olmasından dolayı firma temasları tamamlayamamıştır. Sinop Yatırım Destek Ofisi Benk Gıda firmasının temsilcisi olarak Çinli firma ile görüşmelere devam etmiş ve firmanın talep etmiş olduğu koşulları yazılı doküman olarak karşı tarafa sunmuştur.

İlçede hayvancılık adına büyük çalışmalar yapılmış ancak olumlu sonuçlar alınamamıştır. 2010 yılında Erfelek ilçesine bağlı Tekke köyünde çiftçiler tarafından kurulan Tarımsal Kalkınma Kooperatifi tarafından 33 dekarlık alanda kurulacak olan 6 bin metrekare kapalı alana sahip 640 başlık toplu ahır projesi hayata geçirilmiş olup ne yazık ki kısa sürede hayvanlar telef olduğu için proje başarılı olamamıştır.

Tarım ve hayvancılık ilçede amatör şekilde yapılmakta olup, en önemli yatırımı Aynur Tarım & Hayvancılık firmasının yapması beklenmektedir. Kendine ait alanda kapalı alan inşaatına devam eden firma Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndan 500 büyükbaş kredi almaya hak kazanmıştır.

- Sinop YDO Katkıları

Erfelek ilçesinde imalat yapan firma bulunmadığından ötürü Sinop Yatırım Destek Ofisi olarak imalata yönelik firma ziyareti gerçekleştirilmemiş olmasına rağmen, tarım & hayvancılık alanında faaliyet gösteren Aynur Tarım Hayvancılık firması yerinde ziyaret edilmiş ve yatırım teşvik sistemi hakkında firma temsilcileri bilgilendirilmiştir.

Aynur Tarım & Hayvancılık firmasının 500 büyükbaş yatırımı için yatırım teşvik belgesi alınması planlanmakta olup, yatırıma ilişkin çalışmalarda Sinop YDO teknik danışmanlık hizmeti sunmaktadır.

Saraydüzü

Sanayi anlamında Dikmen ve Erfelek ile birlikte Sinop ilinin en geride kalan ilçelerinden Saraydüzü'nde imalat sanayi alanında faaliyet gösteren işletme sanayi sicil belgeli 5 işletme bulunmamaktadır. Bu firmalardan 2'si gıda, 2'si mısır üretimi, 1'i ise ağaç işler alanında faaliyet göstermektedir. Taş-toprak sektöründe bulunan 2 firma ilçedeki yol çalışmaları için bu ilçede faaliyet göstermektedir.

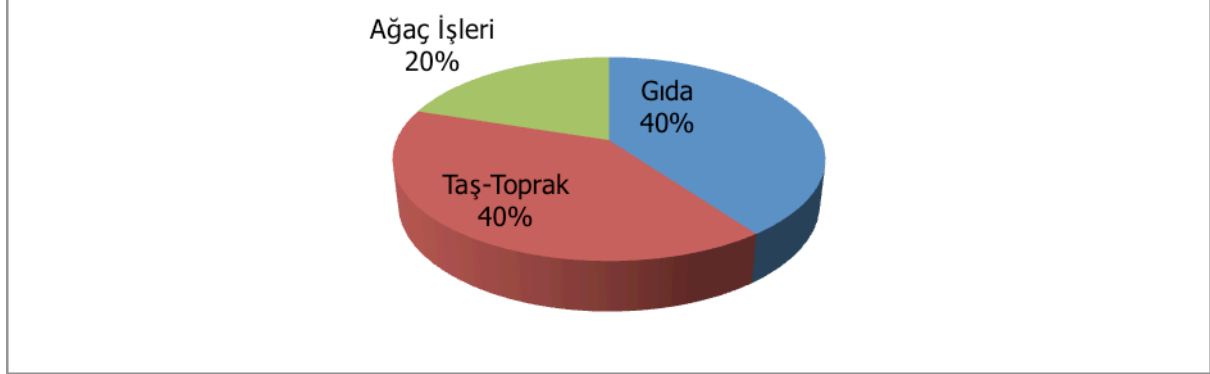
Tablo 28. Saraydüzü'nde Faaliyet Gösteren Sanayi Sicil Belgeli Firmalar (2013)

Faaliyet Alanı	Firma Sayısı	Çalışan Sayısı	Çalışan/Firma
Gıda	2	6	3,0
Taş-Toprak	2	79	39,5
Ağaç İşleri	1	4	4,0
Toplam	5	89	17,8

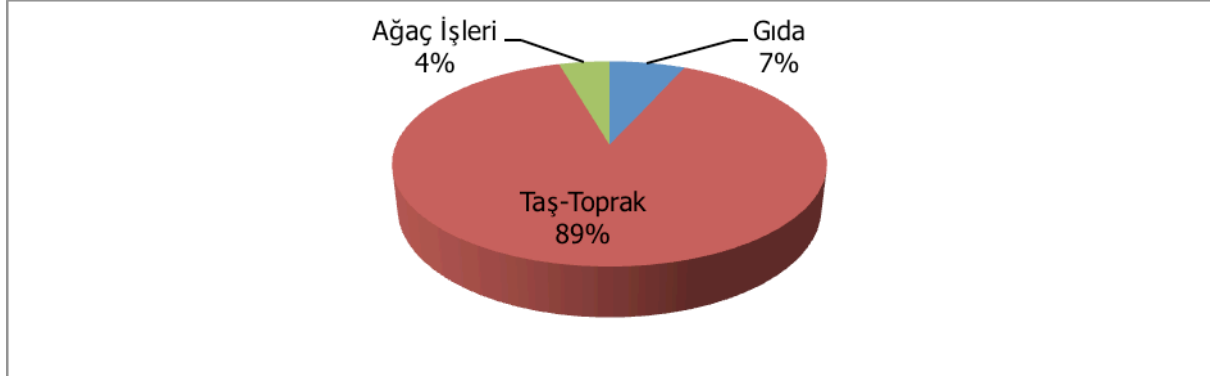
Saraydüzü ilçesinde faaliyet gösteren sanayi sicil belgeli firmaların sektörel dağılımı incelendiğinde %40'lık oranlarla taş-toprak ve gıda sektörlerinin lider olduğu görülmektedir. Bu sektörleri %20 ile ağaç işleri sektörü takip etmektedir.

Grafik 17. Saraydüzü'ndeki Sanayi Sicil Belgeli Firmaların Sektörel Dağılımı (% , 2013)

Saraydüzü'ndeki istihdamın sektörel dağılımına bakıldığında %89 ile taş-toprak sektörünün lider olduğu görülmektedir. Gıda ve ağaç işleri sektörleri ise sırasıyla %7 ve %4'lük oranlara sahiptir.

Grafik 18. Saraydüzü'ndeki Sanayi Sicil Belgeli Firmaların İstihdamının Sektörel Dağılımı (% , 2013)

Sinop ilinin Saraydüzü ilçesinde faaliyet gösteren firmaların sektörel olarak istihdam ve kapasite açısından öne çıkanlar Tablo 29'da gösterilmektedir.

Tablo 29. Sektörlerde Lider Firmalar – Saraydüzü (2013)

Sektör	İstihdam Lideri	İstihdam	Kapasite Lideri	Kapasite
Gıda	Nurşen Gıda	3	Nurşen Gıda	1.700 ton/yıl
Taş-Toprak	CS Makine İnş.	41	Aydın İnşaat	146.000 ton/yıl
Ağaç İşleri	Şafak Orman Ürn.	4	Şafak Orman Ürn.	29.700 adet/yıl

Saraydüzü'ndeki sermaye dağılımına bakıldığında en büyük sermaye miktarının bina inşaatı alanında yoğunlaştığı görülmektedir. Bina inşaatını sırasıyla mobilya imalatı, gıda ürünleri imalatı, perakende ticaret ve toptan ticaret takip etmektedir.

Tablo 30. Faaliyet Alanlarına Göre Sermaye Miktarları

Faaliyet Alanı	Sermaye Miktarı (TL)
Bina inşaatı	860.000
Mobilya imalatı	100.000
Gıda ürünlerinin imalatı	60.000
Perakende ticaret (motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)	60.000
Toptan ticaret (motorlu taşıtlar ve motosikletler hariç)	52.322
Tüm Faaliyetler Toplamı (TL)	1.137.629

- İlçe Yorumu

İlçe nüfusu açısından oldukça düşük bir rakama sahip olan Saraydüzü'nde üretim anlamında orta ölçekli bir firma bulunmamaktadır. İlçe de 2014 yılında tarımsal sulama konusunda önemli adımların atılması planlanmakta olup, ilçe özellikle entegre hayvancılık yatırımlarında oldukça elverişli bir yapıdadır. Bu konuda ilçenin daha çok tanıtımının yapılması gerekmektedir. Entegre hayvancılık yatırımı modeli olarak Çankırı'daki Aytaç fabrikası örneği gibi tarım ve hayvancılık alanında Sinop iline ve özellikle Saraydüzü ve eksenindeki ilçelerin kalkınmasını hedefleyen bir yatırımın çekilmesi oldukça önemlidir; bu yüzden Saraydüzü'nde yatırımcıya devletin sunduğu teşviklerin yanında özellikle ücretsiz yer tahsisini sağlamada ilçe Kaymakamlığı ve Belediyesi'nin adım atması uygun olacaktır.

- Sinop YDO Katkıları

Firmada faal üretim yapan firmaların yatırım kapasiteleri oldukça düşüktür; bu yüzden Sinop Yatırım Destek Ofisi'nin ilçede herhangi bir çalışması olmamıştır. Kaymakam ve Belediye Başkanı ile gerçekleştirilen toplantılarda işletmelerin KOSGEB ve İŞKUR'dan sıkça yararlanmak adına görüşmeler yapılmasının uygun olduğu konuşulmuştur.

İlin Sanayi Görünümünün Değerlendirilmesi ve Beklentiler

Gerek firmalar ile yapılan görüşmelerde gerekse uygulanan anketlerde, imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların en önemli sorunlarının kalifiye eleman eksikliği, ulaşımdan kaynaklanan zorluklar ve artan maliyetler, altyapı sorunları ve bürokratik sıkıntılar olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca yatırım için gerekli olacak yatırım finansmanı ve firmanın sürdürülebilirliğini sağlamada en önemli sermaye olan işletme sermayesinin firmalar tarafından yaratılamadığı ve bu yüzden birçok firmanın yüksek kredi borcu ile faaliyetine devam ettiği görülmektedir. Ajans destekleri sürecinde de yine görülmüştür ki proje başvuru sayısı yüksek olsa da firmaların sermaye yetersizliğinden ötürü talep ettikleri destek tutarı oldukça düşüktür.

Firmaların yaşadığı bürokratik sıkıntılar Sinop'a özel olmayıp, Türkiye'nin genel bir sorunudur. Ancak il ölçeğinde kurulacak iyi koordinasyon, kamu kurum ve kuruluşlarının gerek kişisel ilişkiler gerekse kurumlar arası ilişkileri geliştirmesi ile işadamlarının birden çok kurumdan takip etmesi gereken işleri hızlandırmak mümkündür. Yatırımlar için başta Sinop Valiliği olmak üzere, ildeki ilgili kurumların

yatırımcının atacağı ilk adım öncesi Sinop YDO ile görüşmesini önermesi ilde kurumsal bir yatırım yönlendirme politikasının uygulanmasını sağlayacaktır.

Özellikle yapılan firma ziyaretlerinde neredeyse her firmanın nitelikli eleman bulma konusunda sıkıntı yaşadığı görülmüştür. Meslek liselerinden mezun olan teknik elemanların kendi alanlarında çalışmaktansa başka alanlara yönelmeleri, kendi alanında çalışmayı seçenlerin ise teknik kapasite anlamında eksik olması bu sorunu yaratan en temek iki unsurdur. Bu noktada alınacak en iyi önlem sanayi-okul koordinasyonunu iyi kurmak, mezuniyet sonrası karşılaşılabilecek çalışma ortamına öğrencileri en iyi şekilde hazırlamaktır ki bu da gerek stajlar gerekse özel organizasyonlar vasıtası ile mümkün olabilir. Ayrıca nitelikli teknik elemanların hak ettikleri maaşları alması da işgücü kalitesini kuşkusuz arttıracaktır.

Günümüzde rekabetin en önemli unsurlarından biri olan reklam ve pazarlama kapasitesinin önemi kuşkusuz büyüktür. Bu durumda Sinop'ta faaliyet gösteren firmaların ürünlerini daha geniş kitlelere ulaştırabilmesi ve büyümesi için kurumsal kapasitelerini geliştirmesi ve profesyonel yöntemlerle çalışması önemlidir. Bunun yolu da aile şirketi yapısından profesyonel şirket yapısına geçmekle olur. Bu noktada alınacak profesyonel yardım firmaların işini kolaylaştırabilecektir. Sinop YDO'nun 2012 yılında firmalara yönelik olarak başlattığı "E-Dış Ticaret Eğitimi" 2013 yılında da devam ettirilmektedir, böylelikle firmaların ürünlerini online ortamda pazarlamaları hedeflenmektedir. İldeki kurumların firmalara yönelik bu tür eğitimleri arttırması satış ve pazarlamada güncel kavramlar hakkında bilinç oluşması adına önemlidir.

Altyapı sorunları da firmaları olumsuz etkilemektedir. Gerek OSB'de gerekse OSB dışında faaliyet gösteren firmalar, yol, su ve elektrik kesintileri konusunda ciddi sıkıntılar yaşamaktadırlar. Bu sorunlar bir hamlede çözülmesi mümkün görünmeyen sorunlar gibi görünse de il ölçeğinde bile olsa bir yerlerden başlamak gerekmektedir. Uygun altyapı nitelikli yatırımcıyı bölgeye çekeceği gibi, istihdamı ve piyasayı da olumlu etkileyecektir.

Sinop konumu gereği önemli ticari merkezlere uzak gibi görünse de, özellikle denize olan kıyısı ile lojistik anlamında oldukça avantajlı bir konumdadır. Ancak bu özelliğini yeterli seviyede kullanamamaktadır. Sinop limanının hak ettiği öneme kavuşması için gerekli çalışmalar başlatılmalı, gerekli teknik imkânlar sağlanmalıdır. Şu anki durumda yatırımların Samsun Limanı ile Karadeniz'e açılmaları mümkün olmakta ve il dışından gelen yatırımcılar ile görüşmelerde Karadeniz'deki en önemli liman olan Samsun Limanı'nın Karadeniz pazarı için önemi yatırımın Sinop'ta gerçekleşmesi için yatırımcıyı ikna etmede avantaj kazandırabilmektedir.

Merkez ilçesi bünyesinde bulundurduğu sektörlerle bakılarak "karma" bir sanayi anlayışına sahip olsa da ilçede yeni yatırım alanları da mümkün olabilmektedir. Özellikle 2014 yılı içerisinde Samsun'dan

aktarılması beklenen doğalgaz ile birlikte mühendislik & danışmanlık türündeki çalışmalar yükselen trend izleyebilecek alanlar olarak ön plana çıkmaktadır.

İlçede hızla gelişen yeni yapılaşmalar inşaat sektörünün de canlanmasına sebep olmuş, özellikle nükleer santralin ihalesi ve Japon Hükümeti ile sözleşmelerin imzalanması ile birlikte ilde inşaat alanında yeni aktörleri görmek mümkün olmaktadır.

Sinop Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren Kaya-Pen gibi firmaların hammadde ve ara mamulleri İstanbul ve çevre illerden tedarik ettiği düşünüldüğünde ara mamul tedariki sağlayabilecek firmaların yer alması yine uygun adımlardan biri sayılabilecektir.

Turizm alanında oteller her ne kadar yaz turizmi için altyapılarını geliştirmeye yönelik adımlar atsa da kışın yaşanan "düşük talep" otellerin ekonomik sürdürülebilirlikleri açısından sorun teşkil etmektedir. Kongre turizmi kapsamında kapalı havuz, sauna, sosyal tesislere sahip otellerin Sinop'ta bulunması her gün İstanbul'a karşılıklı sefer yapan il için yeni toplantı destinasyonu olarak değerlendirilebilir.

